

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KŁOMNICE**

opracowanie:	mgr inż. arch. Małgorzata Pietrasz
współpraca:	Joanna Pietrasz

Kłomnice, luty 2017r.

spis treści:

1. Podstawa opracowania prognozy oddziaływania na środowisko	
1.1 przedmiot prognozy, główne cele sporządzenia projektu zmiany studium	3
1.2 cele i podstawy prawne sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko	4
1.3 informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	6
2. Charakterystyka obszaru gminy Kłomnice	
2.1 położenie i istniejące użytkowanie	7
2.2 uzbrojenie	8
2.3 opis obszarów sąsiadujących – powiązania z gminami sąsiednimi	11
3. Opis projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	
3.1 dotychczasowe przeznaczenie terenów	12
3.2 opis ustaleń projektu zmiany studium	13
3.3 powiązania projektu zmiany studium z innymi dokumentami	16
4. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska w skali całej gminy, wraz z określeniem wzajemnych powiązań poszczególnych elementów przyrodniczych	
4.1 różnorodność biologiczna, zasoby naturalne, szata roślinna, świat zwierzęcy	17
4.2 obszary i obiekty o wartościach przyrodniczych	18
4.3 wody powierzchniowe i wglębne	19
4.4 powietrze	22
4.5 budowa geologiczna, kopaliny, powierzchnia ziemi, gleby, melioracje	24
4.6 krajobraz, zabytki	25
4.7 klimat	27
5. Charakterystyka istniejących negatywnych oddziaływań na środowisko - określenie wielkości i zasięgu zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi	28
6. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska	31
7. Określenie uwarunkowań ekofizjograficznych, wraz z określeniem przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych i określeniem ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska	33
8. Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanej zmiany studium, w tym obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody	34
9. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko a także na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.	35
10. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem wynikającym z realizacji projektowanej zmiany studium	41
11. Określenie, analiza i ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanej zmiany studium	41
12. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanej zmiany studium, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	42
13. Przedstawienie – z uwzględnieniem celów i geograficznego zasięgu projektowanej zmiany studium oraz celów i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów – wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych	43
14. Propozycja dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanej zmiany studium oraz częstotliwości jej przeprowadzenia	43
15. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	44
16. Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanej zmiany studium oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas sporządzania projektu zmiany studium	44
17. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	44
18. Wykaz wykorzystanych materiałów	47

1. PODSTAWA OPRACOWANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

1.1 PRZEDMIOT PROGNOZY, GŁÓWNE CELE SPORZĄDZENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Przedmiotem prognozy jest projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Rady Gminy Kłomnice nr 124/XVII/2000 z dnia 28 września 2000r. Studium gminy Kłomnice z 2000r. zostało opracowane w oparciu o art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (w brzmieniu Dz.U. z 1999r. Nr 15, poz.139, z późn. zm.).

Projekt zmiany Studium będący przedmiotem prognozy, obejmuje obszar gminy Kłomnice, w jej granicach administracyjnych – zgodnie z zakresem ustalonym Uchwałą nr 173/XXII/2013 Rady Gminy Kłomnice z dnia 15 marca 2013 r.

Celem sporządzanej zmiany jest:

- dostosowania ustaleń Studium do aktualnego stanu prawnego oraz występujących uwarunkowań, w tym dokonanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Kłomnice,
- wyznaczenia nowych terenów inwestycyjnych, w szczególności mogących pozwolić na stworzenie w gminie nowych miejsc pracy w wytwórczości, usługach lub rolnictwie.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów (w tym terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz wyłączonych spod zabudowy), a także wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów przeznaczonych pod zabudowę, określono na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych i środowiskowych, a także dostępnych prognoz demograficznych. Przy ustalaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy podstawowym wyznacznikiem była możliwość finansowania przez gminę inwestycji służących realizacji zadań własnych gminy w zakresie komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej – w zakresie tym dokonano znaczącej racjonalizacji ustaleń zawartych w dotychczasowych dokumentach planistycznych gminy, dostosowując je do możliwości finansowych i planowanych w najbliższych latach przez gminę inwestycji. W związku z dokonaniem zmian w ustaleniach Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłomnice w sposób kompleksowy, obejmujących obszar całej gminy, opracowano na nowo:

- część określającą uwarunkowania, o których jest mowa w art. 10 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, uwzględniających dokonane od 2000r. zmiany programów, planów i przepisów dotyczących obszaru gminy Kłomnice, ze sporządzeniem nowej części tekstowej oraz planszy, określającej występujące uwarunkowania w formie graficznej,
- część tekstową z ustaleniami określającymi kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, zredagowanej zgodnie z wymaganiami art. 9 ust. 3a oraz art. 10 ust. 2 i 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- rysunek przedstawiający w formie graficznej ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy a także granice obszarów, o których jest mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wyższego rzędu (w tym dotyczących: ochrony przyrody, ochrony zabytków, gospodarowania wodami i ochrony przed powodzią oraz ustalenia zawarte w obowiązujących planach miejscowych) a także dokonane zmiany w zabudowie i zagospodarowaniu terenów, systemach komunikacyjnych i infrastrukturze.

1.2 CELE I PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Celem sporządzonej prognozy jest określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji projektowanej zmiany Studium, w tym szczególnie pod kątem oceny wpływu na obiekty i obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Przeanalizowano też potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku zmiany ustaleń obowiązującego Studium. Jednocześnie w prognozie wskazano rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanej zmiany Studium. Przeanalizowano również możliwość przyjęcia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projektowanym dokumencie. W prognozie oceniono konieczność potrzeby skorygowania zapisów ustaleń projektowanej zmiany Studium pod kątem możliwości wystąpienia konfliktów z wymaganiami ochrony środowiska.

Postawą prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla sporządzanej zmiany Studium jest art. 51 ust.1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a wymagany zakres prognozy jest określony w art. 51 ust. 2 przywołanej ustawy. W sporządzanej prognozie uwzględniono też informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z opracowywanym projektem zmiany Studium, w szczególności dane i informacje wynikające z przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na etapie sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z 2016r.

Projekt zmiany Studium wymaga zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko jest jednym z elementów tej oceny; do innych wymaganych procedur należy uzyskanie uzgodnień dotyczących zakresu prognozy oraz opinii o sporządzonym dokumencie i prognozie, a także zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu. Zgodnie z otrzymanymi uzgodnieniami:

- 1) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Częstochowie, w piśmie nr NS/NZ.522-31/15 z 17 lipca 2015r., zakres prognozy winien obejmować ustalenia ustawowo wymagane, a stopień szczegółowości ma być adekwatny do charakteru, lokalizacji i przeznaczenia terenów, umożliwiając prawidłową i rzetelną ocenę oddziaływania skutków realizacji Studium na środowisko i zdrowie ludzi,
- 2) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, w piśmie nr WOOŚ.411.131.2015.MG z 10 lipca 2015r. zakres prognozy winien obejmować ustawowe ustalenia, adekwatne do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz proponowanych rozwiązań planistycznych, stosownie do stanu wiedzy współczesnej i metod oceny; w prognozie powinny znaleźć się: wyniki analiz wzajemnego oddziaływania planowanego i istniejącego zagospodarowania obszarów objętych Studium i terenów sąsiednich, wskazanie zagrożeń wynikających z potencjalnych skumulowanych oddziaływań planowanego i istniejącego zagospodarowania terenów, propozycje zapobiegania, ograniczania lub kompensacji przyrodniczej przewidywanych negatywnych skutków realizacji ustaleń studium na środowisko przyrodnicze i krajobraz; w prognozie należy zwrócić uwagę na wpływ zmian wynikających z realizacji Studium na: tereny zadrzewione, leśne, zieleni oraz czynne przyrodniczo, korytarze ekologiczne, klimat, chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów.

Prognozę oddziaływania na środowisko wykonano w oparciu o następujące przepisy prawne:

- ustawę z 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2016r. poz. 778, z późn.zm.),
- ustawę z 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016r. poz. 353, z późn. zm.),
- ustawę z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2016r. poz. 672, z późn.zm.),
- ustawę z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.),
- ustawę z 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U z 2015 r. poz.2100, z późn. zm.),
- ustawę z 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2015r. poz.909, z późn.zm.),
- ustawę z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016r. poz. 2134, z późn.zm.),
- ustawę z 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2014r. poz.1446, z późn.zm.),
- ustawę z 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2016r. poz.1131),
- ustawę z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1987),
- ustawę z 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2016r. poz.250, z późn.zm.),
- ustawę z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r. poz. 139),
- ustawę z 20 maja 2016r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2016r. poz. 961),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016r., poz. 71),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 października 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzania utrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014r. poz.1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 6 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 13 kwietnia 2010r. w/s siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014r. poz.1713),
- Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska z 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm).

1.3 INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Niniejsze opracowanie wykonano na podstawie szczegółowej analizy dostępnych materiałów kartograficznych, studialnych, planistycznych i wizji terenowych. Wykorzystano również prognozę oddziaływania na środowisko wykonaną na potrzeby obowiązującego planu miejscowego z 2016r. Wykorzystano również inne dostępne opracowania z zakresu ochrony środowiska.

W ramach prowadzonej analizy istniejącego stanu środowiska, biorąc pod uwagę zakres zmian, oceniono w skali całej gminy poszczególne elementy przyrodnicze i ich wzajemne powiązania. Określono również wielkość i zasięg występujących zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi.

W ramach prowadzonej oceny istniejącego stanu środowiska określono uwarunkowania ekofizjograficzne, ze wskazaniem przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych i określeniem ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska.

W związku z trudnościami jednoznacznego zwymiarowania i określenia w czasie oddziaływania na środowisko wynikającego z realizacji inwestycji/ przedsięwzięć dopuszczonych projektowaną zmianą Studium, przy sporządzaniu prognozy posługiwano się przede wszystkim oceną jakościową przewidywanych skutków oraz dokonano porównania obecnego funkcjonowania obszaru objętego opracowaniem (z uwzględnieniem zapisów obowiązującego Studium i planów miejscowych), z jego przewidywanym funkcjonowaniem po zrealizowaniu tych inwestycji/ przedsięwzięć zgodnie z ustaleniami zawartymi w sporządzonym projekcie. Przy prowadzeniu oceny brano pod uwagę oddziaływania: bezpośrednie, pośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne.

W prowadzonych analizach brano pod uwagę nie tylko skutki jakie może wywołać zmiana zagospodarowania w granicach obszarów objętych zmianą Studium, lecz również wzięto pod uwagę skumulowane oddziaływanie istniejącego i planowanego zagospodarowania terenów, przeanalizowano też oddziaływania mogące powstać na terenach przyległych gmin.

W sporządzonej prognozie w sposób szczegółowy przeanalizowano występowanie w granicach gminy Kłomnice oraz w jej sąsiedztwie: obiektów i terenów objętych ochroną prawną, występujących powiązań przyrodniczych, a także możliwość migracji zwierząt i zapewnienie drożności korytarzy ekologicznych, a także ograniczeń w zagospodarowaniu terenów w zakresie występujących uwarunkowań fizjograficznych, w tym istniejących stosunków wodnych, występowania gleb podmokłych lub pochodzenia organicznego a także występowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Wzięto pod uwagę na ile wprowadzone zmiany mogą mieć wpływ na istniejące tereny zieleni, zadrzewione lub leśne a także na walory krajobrazowe gminy. Zwrócono uwagę, w jakim zakresie opracowany projekt uwzględnia dokumenty określające priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach.

W sporządzonej prognozie oceniono projekt zmiany Studium pod kątem zapewnienia zrównoważonego rozwoju gminy Kłomnice: ochrony zasobów środowiskowych, spełnienia wymogów formalnych (prawnych), zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi oraz stopnia zaspokojenia potrzeb społecznych i efektywności ekonomicznej prowadzonych inwestycji. W prognozie oceniono też, na ile rozwiązania przyjęte w Studium pozwolą na zminimalizowanie lub ograniczenie przewidywanych skutków realizacji Studium na środowisko przyrodnicze i krajobraz.

Zawarte w prognozie dane i analizy odnoszą się do stanu prawnego obowiązującego na etapie opiniowania i uzgadniania sporządzonego projektu zmiany Studium (na dzień 14 lutego 2017r.).

2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU GMINY KŁOMNICE

2.1 POŁOŻENIE I ISTNIEJĄCE UŻYTKOWANIE

- 1) Gmina Kłomnice zajmuje powierzchnię około 148 km², jest gminą wiejską, położoną w powiecie częstochowskim, w północnej części województwa śląskiego.
- 2) Gmina Kłomnice liczy ok. 13, 5 tys. mieszkańców, przy średniej gęstości zaludnienia 93 osób/1 km².
- 3) W skład administracyjny gminy Kłomnice wchodzi: 23 sołectwa, 30 miejscowości (BIP Urzędu Gminy), 50 wyodrębnione jednostki statystyczne (36 miejscowości i części miejscowości - wg GUS); największą miejscowością - będącą jednocześnie siedzibą władz gminy są Kłomnice.
- 4) Z ogólnej powierzchni gminy Kłomnice obejmującej 14.785 ha:
 - a) użytki rolne stanowią ok. 72 - 73% powierzchni terenu gminy,
 - b) użytki leśne stanowią ok. 18 - 19% powierzchni terenu gminy,
 - c) grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią ok. 5% powierzchni terenu gminy.
- 5) W granicach gminy dominującą formą własności jest własność prywatna; pośród występujących gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa największy udział mają grunty leśne, wody płynące, drogi oraz grunty rolne; mniejszy udział obejmuje inne formy własności; gmina Kłomnice jest właścicielem ok. 507ha, z czego ponad połowa to tereny dróg i tereny komunikacyjne.
- 6) Do charakterystycznych cech kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów zalicza się:
 - a) rozwój zabudowy wzdłuż dróg; wykształcenie terenów zwartej zabudowy na terenie części miejscowości - w tym w Kłomnicach (tereny produkcyjne przy linii kolejowej, tereny osiedli mieszkaniowych), w Garnku (tereny produkcyjne i mieszkaniowe), w Michałowie Kłomnickim (wieś placowa), w Rzerzyczach (układ tworzący wielodrożnicę); w pozostałej części miejscowości zabudowa tworzy ulicówki i w zależności od szerokości działek zabudowa jest zwarta lub rozproszona,
 - b) bardzo duże rozproszenie osadnictwa - funkcjonowanie bardzo wielu przysiółków, osad, kolonii (na 50 miejscowości statystycznych połowa ma taki charakter),
 - c) zachowane ślady folwarków i dworów szlacheckich,
 - d) występowanie zabudowy niskiej, o stosunkowo niskiej jakości, w tym również w stosunku do obiektów niemieszkalnych (wpływ niskich dochodów z działalności rolniczej i pozarolniczej),
 - e) dominację zabudowy wielofunkcyjnej - mieszkaniowej i zagrodowej z uzupełniającą zabudową usługową lub produkcyjną; występujące bardzo duże zróżnicowanie intensywności zabudowy,
 - f) brak wykształconego centrum usługowego; usługi są rozproszone wzdłuż dróg (głównie sklepy), większe obiekty usługowe należą do usług publicznych (szkoły, remizy, kościoły),
 - g) występowanie lokalnie konfliktów przestrzennych - wzdłuż drogi krajowej (brak: chodników, skrzyżowań skanalizowanych, pasów włączenia i postojowych, bliskość zabudowy) oraz w przypadku sąsiedztwa zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej,
 - h) zadrzewianie terenów nie wykorzystywanych dla prowadzenia produkcji rolnej oraz podmokłych,
 - i) dużą ilość łąk - w znaczącej części nieużytkowanych i ulegających zadrzewieniu, w tym również w dolinach rzek (ze względu na odejście od hodowli zwierząt),
 - j) dominację terenów płaskich, o małym zróżnicowaniu krajobrazowym; znaczący wpływ na krajobraz mają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

2.2 UZBROJENIE

Obsługa komunikacyjna:

- 1) Gmina Kłomnice ma dogodne połączenia komunikacyjne z regionem poprzez drogę krajową (ok. 12,7km); dobrze rozwinięta jest sieć dróg powiatowych (ok. 61,2km) i gminnych (ok. 129,12km).
- 2) Stan drogi krajowej jest dobry. Wzdłuż drogi krajowej generalnie brak jest pasów zjazdowych i postojowych, utwardzonych poboczy, urządzonych chodników dla pieszych lub ścieżek rowerowych. Uzupełnienia wymaga oświetlenie ulicy i urządzenie przystanków komunikacji.
- 3) Konfliktowy jest przebieg drogi krajowej przez centrum miejscowości Kłomnice - brak możliwości poszerzenia pasa drogowego drogi krajowej bez znaczących wyburzeń istniejącej zabudowy.
- 4) Konieczna jest regulacja stanów prawnych dróg powiatowych i gminnych (w zakresie szerokości pasów drogowych i geometrii skrzyżowań) oraz realizacja kilku odcinków dróg stanowiących lokalne połączenia drogowe i usprawniające ruch. Na znaczących odcinkach dróg powiatowych i gminnych brak jest utwardzonych poboczy, urządzonych chodników dla pieszych lub ścieżek rowerowych.
- 5) Przez teren gminy Kłomnice przebiega linia kolejowa o znaczeniu państwowym (linia magistralna, dwutorowa, zelektryfikowana, normalnotorowa) nr 1 Warszawa Zachodnia - Katowice. W granicach gminy Kłomnice nie przewiduje się rozbudowy tej linii. Obszar kolejowy stanowi teren zamknięty.

Uzbrojenie:

- 1) Zaopatrzenie w wodę pitną zapewnione jest z eksploatowanych przez gminę Kłomnice sieci i ujęć wód podziemnych - są to ujęcia z górnokredowego poziomu wodonośnego w obrębie użytkowego GZWP nr 408 Niecka Miechowska NW. Pobór wody następuje studniami głębinowymi zlokalizowanymi:
 - a) w Witkowicach 2 studniami, o głębokości odwiertu 50m; o maks. godzinowym poborze 50m³/h, średnio dobowym poborze 600m³/d, dopuszczalnym rocznym poborze wody 150 000m³/rok. Ogrodzony teren stacji wodociągowej ok. 44x114m tworzy teren ochrony bezpośredniej; wokół ujęcia nie wyznaczono strefy ochrony pośredniej. W dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wyznaczono obszar ok. 700-1000m, który powinien być chroniony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych, głównie poprzez realizację kanalizacji. Woda cechuje się dobrą jakością; woda jest chlorowana i poddawana usuwaniu ponadnormatywnej ilości azotanów (automatyczna stacja jonitowa);
 - b) w Kłomnicach 2 studniami o głębokości odwiertu 52m; o maks. godzinowym poborze 50m³/h, średnio dobowym poborze 800m³/d, dopuszczalnym rocznym poborze wody 250 000m³/rok. Na ujęciu zrealizowano wieżę ciśnień. Ogrodzony teren stacji wodociągowej 41 x 61m tworzy teren ochrony bezpośredniej; wokół ujęcia nie wyznaczono strefy ochrony pośredniej. W dokumentacji ujęcia wyznaczono obszar ok. 290- 1940m, który powinien być chroniony przed zanieczyszczeniem wód, głównie poprzez realizację kanalizacji. Woda cechuje się bardzo dobrą jakością, nie wymaga uzdatniania i dezynfekowania - woda jest jedynie sporadycznie chlorowana;
 - c) w Garnku 2 studniami o głębokości odwiertu: 60m; o maks. godzinowym poborze 50m³/h, średnio dobowym poborze 600m³/d, dopuszczalnym rocznym poborze wody 150 000m³/rok. Na ujęciu zrealizowano wieżę ciśnień. Ogrodzony teren stacji wodociągowej ok. 50x 54m tworzy teren ochrony bezpośredniej; wokół ujęcia nie wyznaczono strefy ochrony pośredniej. W dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wyznaczono obszar ok. 150 - 1200m, który powinien być chroniony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych. Woda cechuje się bardzo dobrą jakością, nie wymaga uzdatniania i dezynfekowania - jest jedynie sporadycznie chlorowana.

- 2) Łączna długość sieci wodociągowej bez przyłączy wodociągowych wynosi ok. 186,6 km. Liczba ludności korzystającej z wody z sieci wynosi ok. 86,8%, wodociągi zaopatrują w wodę ok. 12850 odbiorców, w tym 3918 budynków. Większość miejscowości gminy jest zwodociągowana - brak sieci doprowadzających wodę do miejscowości lub ich części znajdujących się na obrzeżach gminy, z rozproszoną zabudową (m. in.: Jamrozowizna, Janaszów, Pustkowie Kłomnickie, Przybyłów, Trząska oraz obrzeża: Bartkowic, Garnka, Karczewic, Nieznanic, Skrzydlowa, Zawadzie, Zberezki i Zdrowej).
- 3) Istniejące ujęcie w Witkowicach nie zaspakaja potrzeb gminy w zaopatrzeniu w wodę pitną, a ponadto w istniejącym ujęciu z pierwszego górnokredowego poziomu wodonośnego występuje zanieczyszczenie azotanami. Zapotrzebowanie w wodę szacowane jest na ok. 110m³/h co wymaga realizacji więcej niż 1 studni. W związku z powyższym planuje się realizację 2 studni o zakładanej wydajności 55-60m³/h. Aktualnie prowadzone są prace mające na celu realizację nowego ujęcia wody w Witkowicach na działce nr ew. 2223, z założeniem ujmowania wody z poziomu górnej jury poniżej głębokości 200m.
- 4) Oprócz ujęć komunalnych na terenie gminy funkcjonują również ujęcia indywidualne i ujęcia przemysłowe wód podziemnych.
- 5) Odprowadzanie ścieków z sołectw Gminy Kłomnice realizowane jest za pośrednictwem sieci kanalizacji sanitarnej, administrowanej przez Urząd Gminy. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanych w miejscowościach: Kłomnice, Huby i Nieznanice.
- 6) Oczyszczalnia w Kłomnicach została oddana do eksploatacji w 2000r. Aktualna przepustowość oczyszczalni wynosi do 1000 m³/d (365 000 m³/rok). Oczyszczalnia w Hubach została oddana do eksploatacji w 2010r. Aktualna przepustowość oczyszczalni wynosi 685m³/d i może być zwiększana. Oczyszczalnia ścieków w Nieznanicach oddana ostatnio do użytkowania, o maksymalnej przepustowości oczyszczalni 40m³/d. - stanowi biologiczną oczyszczalnię, opartą na reaktorach SBR, o wielkości 2x200 RLM.
- 7) W granicach gminy Kłomnice zostały wyznaczone:
 - a) aglomeracja Kłomnice - Rozporządzeniem nr 8/08 Wojewody Śląskiego z dnia 14 lutego 2008r. (Dz.Urz. Woj. Śląskiego Nr 33 poz. 704) - o RLM 5904, z oczyszczalnią ścieków komunalnych w Kłomnicach, obejmująca tereny zwartej zabudowy położone w: Kłomnicach, Lipiczach, Zawadzie, Zberezce, Michałowie, Bartkowicach, Konarach i Pacierzowie,
 - b) aglomeracja Huby - Rozporządzeniem nr 9/08 Wojewody Śląskiego z dnia 14 lutego 2008r. (Dz.Urz. Woj. Śląskiego Nr 33 poz. 705) - o RLM 2070, z oczyszczalnią ścieków komunalnych w Hubach, obejmująca tereny zwartej zabudowy w: Hubach, Adamowie, Rzerzyczach.
- 8) Aktualnie Gmina Kłomnice jest skanalizowana w 32,2%. Systemem kanalizacji sanitarnej objęte są: Kłomnice, Michałów, Bartkowice, Zawada, Zberezka, Konary, Pacierzów, Lipicze i ok. 50% Rzerzycz. Do sieci kanalizacyjnej odprowadzane są ścieki z 1399 budynków (ok. 5460 mieszkańców). Łączna długość sieci kanalizacyjnej bez przyłączy wynosi 53,1 km. Pozostałe ścieki komunalne gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych (2055 zbiorników w 2014r.) i okresowo wywożone wozami asenizacyjnymi do gminnych oczyszczalni lub są oczyszczane w przydomowych oczyszczalniach ścieków (29 przydomowych oczyszczalni).
- 9) Wody opadowe generalnie odprowadzane są powierzchniowo i za pośrednictwem rowów odwadniających. Nieliczne odcinki sieci kanalizacji deszczowej głównie służą odwadnianiu dróg.

- 10) Przez teren gminy przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia:
- a) 400kV dwutorowa relacji Tucznawa-Rogowiec i Joachimów - Rogowiec 3,
 - b) 220kV relacji Joachimów-Rogowiec 1 i 220kV relacji Joachimów-Rogowiec 2,
 - c) 110kV relacji Wrzosowa-Sobiecko (Radomsko), z odgałęzieniem do stacji SE Kłomnice,
 - d) 110kV relacji Kłomnice - Gidle.
- 11) Dla linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia, ze względu na ich moc (oddziaływanie powodowane przez promieniowanie elektromagnetyczne), zastosowane zabezpieczenia (możliwość wystąpienia zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i obiektów budowanych oraz zagrożenia pożarowego) istnieje konieczność zachowania pasów technologicznych o szerokości: 60m dla linii 400kV (po 30m od osi), 50m dla linii 220kV (po 25m od osi), 15m dla linii 110 kV (po 7,5m od osi).
- 12) W granicach miejscowości Kłomnice, przy ul. Kolejowej zlokalizowana jest stacja 110/15kV SE.
- 13) W granicach gminy rozbudowana jest sieć średnich i niskich napięć oraz stacji transformatorowych. Część tych linii i stacji zlokalizowanych jest na terenach zagrożonych występowaniem szadzi katastrofalnej lub w granicach terenów leśnych.
- 14) W granicach gminy nie występuje sieć gazowa wysokoprężna. Przez teren gminy przebiega przesyłowa sieć gazowa średniego ciśnienia: DN 350 relacji Częstochowa - Bobry oraz DN25-350 w miejscowości Kłomnice. W Kłomnicach jest zlokalizowana stacja gazowa pomiarowo-redukcyjna.
- 15) Sieć gazowa jest w dobrym stanie i zapewnia pokrycie zapotrzebowania na gaz dla istniejących i potencjalnych odbiorców paliwa gazowego. Gmina nie posiada rozbudowanej sieci dystrybucyjnej. Zgodnie z danymi z 2013r. łączna długość sieci czynnej to ok. 23,5 km, w tym sieć rozdzielcza to ok. 9,6km. Aktualnie 8,4% ludności korzysta z gazu przewodowego (379 odbiorców). W miejscowościach, w których nie ma sieci gazowniczej, gospodarstwa korzystają z gazu LPG.
- 16) W granicach gminy Kłomnice:
- a) dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna, realizowane są sieci światłowodowe,
 - b) stacje bazowe telefonii komórkowej są w: Kłomnicach przy ul. Kolejowej, Adamowie przy ul. Żabiej, Bartkowicach przy ul. Świerczewskiego, Garnku przy ul. Lisiej, Skrzydłowie przy ul. Głównej.
- 17) Gospodarka odpadami odbywa się zgodnie z ustawą o odpadach oraz ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie. Gmina Kłomnice prowadzi w tym zakresie działania należące do jej kompetencji, w szczególności: prowadzi działania w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi (3953 właścicieli nieruchomości objętych jest systemem gospodarowania odpadami komunalnymi), prowadzi stację zlewną na oczyszczalni w Hubach (w 2015r. odebrano 12 592m³ ścieków bytowych) i przy oczyszczalni ścieków w Kłomnicach prowadzi stacjonarny Gminny Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych. Centralnym obiektem gospodarki odpadami dla subregionu północnego województwa śląskiego jest Zakład Zagospodarowania Odpadów w Sobuczynie (gmina Poczesna). Odpady też - w zależności od ich rodzaju - są przekazywane do składowania lub przetwarzania innym jednostkom na terenie kraju. W granicach gminy nie ma obiektów związanych ze składowaniem i przetwarzaniem odpadów (odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów, w szczególności sortowni, kompostowni i spalarni, w szczególności nie działają instalacje do mechanicznego sortowania lub mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych); funkcjonują obiekty związane ze zbieraniem odpadów (złomu).

2.3 OPIS OBSZARÓW SĄSIADUJĄCYCH – POWIĄZANIA Z GMINAMI SĄSIEDNIMI

Gmina Kłomnice graniczy z gminami:

- 1) Kruszyna - od północnego-zachodu; obszar gminy Kruszyna przy granicy z gminą Kłomnice:
 - a) w większości stanowi tereny rolne niezabudowane, na 3 fragmentach są to tereny leśne, jedynie w miejscowości Kolonia Baby występuje kilka budynków mieszkalnych,
 - b) nie obejmuje obszarów lub obiektów prawnie chronionych; ochrony wymaga położona na styku obu gmin dolina cieków wodnych Widzówki i dopływu z Nieznanic, z terenami podmokłych łąk,
 - c) Studium gminy Kruszyna odzwierciedla istniejące zagospodarowanie terenów;
- 2) Gidle - od północnego-wschodu; obszar gminy Gidle przylegający do granicy z gminą Kłomnice:
 - a) stanowi tereny rolne niezabudowane (głównie łąki) i lasy; istnieje pojedynczy budynek mieszkalny,
 - b) do obszarów prawnie chronionych zalicza się obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi; na styku obu gmin istnieją cieków wodnych: Warta, Bystra, Młynówka, Kanał Warty, Wiercica,
 - c) Studium gminy Gidle odzwierciedla istniejące zagospodarowanie terenów, wyznacza zalesienia;
- 3) Dąbrowa Zielona - od południowego-wschodu; obszar gminy przy granicy z gminą Kłomnice:
 - a) głównie stanowi lasy oraz grunty rolne niezabudowane; istnieje pojedynczy budynek mieszkalny,
 - b) do obszarów prawnie chronionych zalicza się obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi; na styku obu gmin istnieją cieków wodnych: Wiercica oraz Rów w Kątach i Rów od Jażwin,
 - c) Studium gminy Dąbrowa Zielona odzwierciedla istniejące zagospodarowanie terenów, dodatkowo wyznacza tereny do zalesień;
- 4) Mstów - od południa; obszar gminy Mykanów przylegający do granicy z gminą Kłomnice:
 - a) w większości stanowi tereny rolne niezabudowane (w tym łąki) oraz tereny leśne; wzdłuż granicy występuje kilka pojedynczych budynków mieszkalnych lub zagrodowych,
 - b) do obszarów prawnie chronionych zalicza się obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi; na styku obu gmin przebiegają cieków wodnych - Wiercica oraz Rów w Kątach, Rów od Jażwin; szczególnie cenna, wymagająca ochrony jest dolina meandrującej rzeki Warty,
 - c) Studium gminy Mstów zachowuje istniejące zagospodarowanie terenów; wyznacza nowe tereny mieszkaniowe wzdłuż drogi powiatowej, przy granicy ze Skrzydlowem;
- 5) Rędziny - od południowego-zachodu; obszar gminy Rędziny przy granicy z gminą Kłomnice:
 - a) stanowi w większości grunty rolne użytkowane rolniczo oraz fragment lasu; zabudowa istnieje w rejonie drogi krajowej (zabudowa mieszkaniowo-usługowa),
 - b) na styku obu gmin nie występują obiekty lub obszary prawnie chronione,
 - c) Studium Rędzin zachowuje istniejące zagospodarowanie terenów; wyznacza nowe tereny do zabudowy: mieszkaniowe - na północ od drogi krajowej, przy drodze krajowej zabudowę mieszkaniowo-usługową, a pomiędzy linią kolejową a drogą krajową tereny produkcyjno-usługowe;
- 6) Mykanów - od zachodu; obszar gminy Mykanów przylegający do granicy z gminą Kłomnice:
 - a) stanowi w większości grunty rolne użytkowane rolniczo oraz fragment lasu,
 - b) na styku obu gmin nie występują obiekty lub obszary prawnie chronione,
 - c) Studium Mykanowa zachowuje istniejące zagospodarowanie terenów; wyznacza nowe tereny mieszkaniowe wzdłuż drogi powiatowej, przy granicy ze Zdową; wyznacza lokalizację elektrowni wiatrowych w miejscowości Borowno wraz z terenem zalesień.

3. OPIS PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1 DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW

Dla terenu gminy Kłomnice do końca 2003r. obowiązywał miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 1991 r. przyjęty Uchwałą Nr 69/XIII/91 Rady Gminny w Kłomnicach z dnia 30 kwietnia 1991r. (Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego Nr 11, poz.89 z 31 maja 1991r., z późn. zm.).

Plan ten utracił moc - zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W latach 1996 – 2003 przyjęto kilka miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących pojedyncze nieruchomości lub tereny w poszczególnych miejscowościach gminy:

W związku z wejściem w życie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z 2016 r. wyżej wymienione plany utraciły moc, za wyjątkiem części planu wymienionego w powyższym pkt 1, dla terenu położonego w miejscowości Karczewice.

Na podstawie uchwały Nr 275/XXX/02 Rady Gminy Kłomnice z dnia 13 sierpnia 2002 r. były prowadzone prace nad sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego całą gminę Kłomnice, w jej granicach administracyjnych. Projekt planu został sporządzony w oparciu o ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłomnice przyjętego uchwałą Rady Gminy Kłomnice nr 124/XVII/2000 z dnia 28 września 2000 r. Dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z 2016r. sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko i przeprowadzono przy udziale społeczeństwa postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Projekt planu z 2016r. wraz z prognozą uzyskał pozytywne opinie właściwych organów.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Kłomnice - etap I - został przyjęty Uchwałą Nr 129.XXII.2016 Rady Gminy Kłomnice z dnia 31 marca 2016r. i został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z 2016r. poz. 2284.

Plan składa się z części tekstowej oraz rysunku planu sporządzonego w skali 1:2000 (na 109 sekcjach, stanowiących załączniki graficzne od nr 3.1 do 3.109 do uchwały).

Przedmiotowy plan obejmuje obszar gminy Kłomnice, w jej granicach administracyjnych, z wyłączeniem wydzielonych, niewielkich powierzchniowo obszarów, będących przedmiotem opracowania w II etapie (wydzielonych graficznie na rysunku planu).

W obowiązującym do końca 2003r. miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 1991 r. wyznaczono ogółem ok. 712 ha terenów mieszkalno-usługowych i zagrodowych.

Jak szacowano w 2000r., w obrębie tych terenów znajdowało się ponad 172 ha terenów stanowiących rezerwę do zainwestowania. Średnio na 1 mieszkańca gminy przypadało 509m² terenów mieszkaniowych ustalonych w planie z 1991r. Największe rezerwy terenów mieszkaniowych występowały na terenie wsi Chmielarze, Michałów, Kuźnica, Karczewice.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 2016r., zgodnie z danymi zawartymi w prognozie finansowej sporządzonej dla projektu tego planu, wyznaczono łącznie ok. 560 ha nowych terenów do zabudowy, w tym w granicach terenów stanowiących użytki rolne wyznaczono:

- 1) dla zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz usługowej - łącznie ok. 435ha,
- 2) dla zabudowy produkcyjnej - łącznie ok. 1,24ha,
- 3) wyznaczono ok. 118km nowych dróg (konieczność wykupu ok. 65ha gruntów).

3.2 OPIS USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

1) W projekcie zmiany Studium:

- a) w celu zapewnienia jak najlepszych warunków do zamieszkania:
 - wprowadzono zapisy o uzupełnieniu istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej, zwiększeniu dostępności do usług oraz poprawy obsługi komunikacyjnej w granicach terenów zwartej zabudowy mieszkaniowej, z zabudową zagrodową, usługami i drobną wytwórczością,
 - poszerzono tereny dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, z zabudową zagrodową, usługami i drobną wytwórczością - w oparciu o istniejący układ drogowy i istniejące uzbrojenie (co umożliwia odsunięcie budynków mieszkalnych od dróg o dużym natężeniu ruchu i hałasie),
 - umożliwiono realizację zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej lub rekreacji indywidualnej, na obrzeżach miejscowości w sposób zachowujący dotychczasowe przeznaczenie lub użytkowanie terenów - w oparciu o uzbrojenie indywidualne, na działkach o niskiej intensywności zabudowy,
 - wydzielono tereny stanowiące rezerwę terenową dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej – wymagające uzbrojenia lub realizacji nowego układu drogowego,
 - wyznaczono tereny usług i sportu oraz tereny zieleni w pobliżu terenów mieszkaniowych;
- b) dla rozwoju wielofunkcyjnego gminy i zróżnicowania prowadzonej działalności gospodarczej:
 - umożliwiono prowadzenie działalności w produkcji, usługach, rolnictwie - w niewielkiej skali, o niewielkiej uciążliwości, przez właścicieli nieruchomości - w granicach działek, na których zlokalizowane są budynki mieszkalne (dopuszczenie rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej),
 - poszerzono wyznaczone w planach pasy terenów przeznaczonych dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej (co umożliwia rozwój pozarolniczych miejsc pracy, w sposób niekonfliktowy z zabudową mieszkaniową w tym poprzez lokalizację w głębi działek budynków gospodarczych, inwentarskich, zabudowy usługowej i drobnej wytwórczości),
 - wyznaczono poza terenami zabudowy mieszkaniowej tereny dopuszczone dla rozwoju różnego rodzaju działalności gospodarczej, jako tereny ofertowe (tereny potencjalnie możliwe dla wykorzystania na cele inne jak rolnicze - dla rozwoju funkcji produkcyjnej, usługowej, rolniczej lub zabudowy rekreacyjnej związanej z funkcjami rolniczymi), z umożliwieniem utworzenia w oparciu o istniejące drogi krajową i powiatowe lokalnych stref aktywności ekonomicznej - rozwój zabudowy na tych terenach będzie następował stopniowo i lokalnie,
 - utrzymano lub poszerzono tereny produkcyjno-usługowe w: Adamowie, Bartkowicach, Garnku, Lipiczach, Konarach, Kłomnicach, Nieznanicach, Rzekach, Rzerzęczycach, Zdrowej;
- c) umożliwiono różnorodne wykorzystanie gruntów rolnych dla:
 - prowadzenia produkcji rolnej, w tym poprzez utrzymanie lub poszerzenie istniejących terenów obsługi produkcji lub produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych w miejscowościach: Bartkowice, Garnek, Karczewice, Kłomnice, Nieznanice, Michałów Rudnicki, Skrzydlów, Witkowice, Zawada, Zberezka, Zdrowa,
 - wykorzystania terenów otwartych w sąsiedztwie lasów i terenów wód dla rekreacji i wypoczynku, (lokalizacja zabudowy agroturystycznej, zbiorników wodnych, urządzeń turystycznych);
- d) założono wzrost lesistości gminy z wykorzystaniem gruntów rolnych najmniej przydatnych dla prowadzenia produkcji rolniczej - obecnie w znaczącej części odłogowanych lub zadrzewionych;
- e) wprowadzono ochronę terenów leśnych, terenów podmokłych i cieków wodnych;
- f) określono zasady zagospodarowania terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

- 2) W projekcie zmiany Studium, w dostosowaniu do występujących uwarunkowań wydzielono:
- a) obszary o wykształconej, zwartej strukturze przestrzennej, obejmujące tereny zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej, z usługami oraz wytwórczością (w ograniczonym zakresie):
 - położone w zasięgu uzbrojenia, w tym w zakresie kanalizacji zbiorczej,
 - położone w zasięgu uzbrojenia w ograniczonym zakresie (planowana kanalizacja zbiorcza)
 - położone w zasięgu uzbrojenia w ograniczonym zakresie (indywidualne systemy kanalizacji),
 - stanowiących uzupełnienia zabudowy w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (w ograniczonym zakresie i pod warunkiem uzyskania indywidualnej zgody);
 - b) tereny przeznaczone do zabudowy o innych funkcjach, obejmujące:
 - tereny zabudowy usługowej lub sportu,
 - tereny zabudowy produkcyjno-usługowej,
 - tereny obsługi produkcji lub produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych,
 - tereny ofertowe dla różnych rodzajów zainwestowania;
 - c) tereny przeznaczone do zabudowy w ograniczonym zakresie, obejmujące tereny:
 - rolnicze dopuszczone do zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i letniskowej, z istniejącą zabudową rozproszoną (z zastosowaniem indywidualnych systemów uzbrojenia i dojazdów),
 - rolnicze dopuszczone do zabudowy gospodarczej, zagrodowej w tym inwentarskiej oraz drobnej wytwórczości (w ograniczonym zakresie),
 - rozwoju rekreacji, zabudowy agroturystycznej i letniskowej, ze sportem i usługami,
 - zieleni urządzonej (związane z rekreacją oraz tereny zieleni parkowej i izolacyjnej),
 - terenów urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy ponad 100kW obejmujących istniejącą elektrownię wiatrową ze strefą ochronną i małe elektrownie wodne;
 - d) tereny nie przeznaczone do zabudowy, obejmujące:
 - tereny rolnicze nie przeznaczone do zabudowy,
 - tereny rolnicze z zadrzewieniami lub zalesieniami,
 - zwarte kompleksy leśne, w tym w zarządzie PGL Lasy Państwowe oraz pozostałe tereny leśne,
 - tereny cmentarzy - istniejących i projektowanych,
 - terenów wód powierzchniowych (rzeki, potoki, kanały, większe rowy, zbiorniki wodne);
 - e) terenów kolejowych (są to tereny zaliczone do terenów zamkniętych);
 - f) terenów dróg i infrastruktury obejmujących:
 - tereny dróg istniejących (krajowej, powiatowych i gminnych) oraz projektowanych (gminnych),
 - tereny rezerwowane dla budowy obwodnicy drogowej w okresie perspektywnym;
 - g) terenów infrastruktury (istniejące lub projektowane: stacje i przesyłowe linie elektroenergetyczne, stacje i przesyłowe sieci gazowe, ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków);
 - h) obiektów lub obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych obejmujących: pomniki przyrody, obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków, udokumentowane złoża kopalin oraz granice: obszarów o niskim prawdopodobieństwie powodzi, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, udokumentowanych złóż kopalin, głównych zbiorników wód podziemnych, obszarów zmeliorowanych/ zdrenowanych, kanałów i większych rowów melioracyjnych oraz zwartych obszarów występowania gleb pochodzenia organicznego;
 - i) stref funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym oraz obszarów charakteryzujących się cechami obszarów zdegradowanych.

- 3) W sporządzonym projekcie ustalono kierunki i wskaźniki zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, stanowiących wytyczne dla planów miejscowych; ze względu na ochronę środowiska, przyrody i zdrowia ludzi na uwagę zasługują wprowadzone:
- a) zróżnicowania podstawowego i dopuszczalnego kierunku zagospodarowania terenów;
 - b) regulacje dotyczące powierzchni dopuszczanej do zabudowy i wymaganej powierzchni biologicznie czynnej (dostosowanie do istniejącego i planowanego uzbrojenia, z dopuszczeniem dużej intensywności zabudowy na terenach uzbrojonych, położonych w zasięgu kanalizacji i ograniczeniu intensywności zabudowy na terenach nie obsługiwanych przez kanalizację);
 - c) ograniczenia dla możliwości lokalizacji niektórych funkcji (w zakresie skali lub rodzaju), szczególnie dla zabudowy mogącej powodować uciążliwości w stosunku do funkcji i sposobu zagospodarowania i zabudowy na terenach przylegających lub dla zabudowy mieszkaniowej.
- 4) W sporządzonym projekcie wprowadzono ustalenia dotyczące obsługi komunikacyjnej i uzbrojenia:
- a) zachowano istniejący układ dróg, wyznaczając w niezbędnym zakresie układ nowych dróg gminnych o łącznej długości ok. 25 km i zaproponowano przebieg obwodnicy drogowej Kłomnic;
 - b) jako podstawową zasadę wprowadzono rozwój zabudowy w oparciu o istniejący system zaopatrzenia w wodę, z dopuszczeniem zastosowania ujęć indywidualnych w granicach terenów zabudowy rozproszonej, położonej w znacznym oddaleniu od istniejących sieci wodociągowych;
 - c) przyjęto jako zasadę rozwój zabudowy w oparciu o istniejący system odprowadzania ścieków oraz o sporządzoną koncepcję rozwiązania gospodarki ściekowej na terenie gminy Kłomnice; jako zasadę przyjęto stosowanie systemów kanalizacji zbiorczej w granicach zabudowy zwartej, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych systemów oczyszczania ścieków wyłącznie w zabudowie rozproszonej; podzielono tereny mieszkaniowe w zależności od sposobu postępowania ze ściekami; określono zasady postępowania ze ściekami w granicach terenów innych jak mieszkaniowe; dopuszczono realizację małych zbiorczych oczyszczalni;
 - d) przyjęto jako zasadę maksymalne zatrzymanie wód opadowych w granicach nieruchomości – poprzez odprowadzenie wód opadowych i roztopowych: na własny teren nieutwardzony, do urządzeń chłonnych lub retencyjnych; kanalizację deszczową dopuszczono na terenach zwartej zabudowy oraz na terenach zagrożonych ponadnormatywnym zanieczyszczeniem;
 - e) przyjęto jako zasadę zaopatrzenie w energię elektryczną w oparciu o istniejące i projektowane sieci i urządzenia elektroenergetyczne; wzdłuż linii elektroenergetycznych WN wyznaczono strefy, dla których należy wprowadzić ograniczenia dla lokalizacji zabudowy określonego rodzaju;
 - f) przyjęto jako zasadę zaopatrzenie w gaz w oparciu o istniejące sieci i urządzenia gazowe, z dopuszczeniem zaopatrzenia w gaz bezprzewodowy;
 - g) przyjęto jako zasadę obsługę telekomunikacyjną w oparciu o istniejące i projektowane linie i urządzenia telekomunikacyjne; wprowadzono ustalenia dotyczące stacji telefonii komórkowych;
 - h) nie wyznaczono terenów dla lokalizacji obiektów związanych ze składowaniem i przetwarzaniem odpadów (odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów, w tym: sortowni, kompostowni i spalarni, instalacji do mechanicznego sortowania lub mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych); określono zasady lokalizacji obiektów służących do zbierania odpadów.
- 5) W sporządzonym projekcie zmiany Studium nie wyznaczono nowych terenów dla lokalizacji źródeł energii odnawialnej o mocy ponad 100kW; w projekcie oznaczono jedynie lokalizację istniejących obiektów - elektrowni wiatrowej w Rzekach Małych i małych elektrowni wodnych na rzece Warcie.

- 6) W projekcie zmiany Studium wprowadzono wytyczne do sporządzanych planów, mających na celu ograniczenie lub wyeliminowanie konfliktów przestrzennych, ochronę przed zanieczyszczeniem środowiska a także negatywnym oddziaływaniem na tereny sąsiadujące poprzez:
- a) wprowadzenie nakazu: określania skali, gabarytów i usytuowania zabudowy mogącej powodować uciążliwości, z obowiązkiem stosowania w otoczeniu takich obiektów zieleni izolacyjnej, z obowiązkiem określania w planach miejscowych szerokości zieleni izolacyjnej,
 - b) zapewnienie obsługi komunikacyjnej i parkingowej niekolidującej z zabudową wymagającą ochrony (w szczególności z zabudową mieszkaniową),
 - c) przeznaczenie terenów dla ściśle określonej działalności lub wprowadzenie regulacji w zakresie lokalizacji obiektów mogących powodować uciążliwości (np: zakładów produkcyjnych, baz, składów, stacji paliw, targowisk, obiektów handlu materiałami budowlanymi i opałem, obiektów powodujących ponadnormatywne zanieczyszczenia lub ponadprzeciętne natężenie ruchu),
 - d) wprowadzenie regulacji w zakresie lokalizacji inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących oddziaływać zapachem,
 - e) wprowadzenie ograniczeń lub zakazów dla lokalizacji obiektów lub instalacji związanych z prowadzeniem działalności związanej z gospodarowaniem odpadami, w tym obiektów związanych ze zbieraniem i przetwarzaniem odpadów ulegających biodegradacji, z wykluczeniem możliwości lokalizacji: kompostowni,
 - f) wykluczenie możliwości lokalizacji biogazowni (niezależnie od mocy tych obiektów) oraz zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
 - g) oddzielenie nowej zabudowy od strony terenów leśnych i cieków wodnych oraz granic projektowanych lasów od granic terenów przeznaczonych na cele budowlane lub rolne,
 - h) wprowadzenie regulacji dla lokalizacji obiektów budowlanych w granicach terenów: zmeliorowanych, podmokłych, występowania gleb pochodzenia organicznego, narażonych na zalewanie wodami deszczowymi lub narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

3.3 POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt zmiany Studium gminy Kłomnice został sporządzony z uwzględnieniem:

- 1) wymagań wynikających z zasad określonych w koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju oraz ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+,
- 2) celów i kierunków działania określonych w Lokalnej Strategii Rozwoju Gminy Kłomnice,
- 3) uwarunkowań zawartych w art.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- 4) planów, programów i aktów prawa miejscowego opracowanych na podstawie przepisów odrębnych, w tym: ustawy Prawo wodne, ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie środowiska.

Po wejściu w życie, zmiana Studium będzie stanowić podstawę do ustalenia przeznaczenia terenu oraz określenia sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu w planach miejscowych. Ustalenia zmiany Studium będą brane pod uwagę przy określaniu wartości nieruchomości.

Dla obszarów objętych zmianą Studium, objętych obowiązującymi planami miejscowymi warunkiem lokalizacji inwestycji, których realizacja nie jest możliwa na podstawie dotychczas obowiązujących planów jest sporządzenie nowych planów lub zmiana planów obowiązujących, w tym uzyskanie wymaganych przepisami odrębnymi decyzji lub zgód, w tym uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne.

4. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W SKALI CAŁEJ GMINY, WRAZ Z OKREŚLENIEM WZAJEMNYCH POWIĄZAŃ POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW PRZYRODNICZYCH

4.1 RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ZASOBY NATURALNE, SZATA ROŚLINNA, ŚWIAT ZWIERZĘCY

Gmina Kłomnice nie wyróżnia się pod względem przyrodniczym, cechuje się niewielkim zróżnicowaniem siedliskowym. Środowisko przyrodnicze uległo pewnym przekształceniom w związku z przecięciem terenu gminy drogą krajową oraz linią kolejową.

W środowisku dominują elementy o charakterze półnaturalnym - tereny rolne zajmują ok. 73% powierzchni gminy, przy dużym udziale łąk (ponad 17% powierzchni gminy). Duży jest udział gruntów zadrzewionych wynoszący zgodnie z ewidencją gruntów ok. 2% powierzchni gminy (w stanie faktycznym, udział gruntów ulegających zadrzewieniu jest znacząco wyższy). Obszary leśne zajmują niewielki udział w powierzchni gminy (ok. 19%). Grunty rolne i leśne zajmują łącznie ponad 93% powierzchni gminy.

Dla obszaru gminy Kłomnice nie wykonano do tej pory szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej.

Na szatę roślinną gminy składają się zbiorowiska leśne, zaroślowe, łąkowe, kserotermiczne, murawy stepowe i paskowe oraz roślinność synantropijna ruderalna.

Podstawowym bogactwem przyrodniczym gminy są lasy oraz tereny łąk.

Pod względem przyrodniczym lasy położone są one w zasięgu VI Małopolskiej Krainy przyrodniczo-leśnej, w dzielnicy 6 Woźnicko-Wieluńskiej. Tereny leśne tworzące większe płaty są rozmieszczone głównie w południowej części gminy; ich największe skupiska znajdują się w rejonie miejscowości: Garnek, Chmielarze, Skrzydlów i Rzerzyczce.

Wśród lasów przeważają lasy państwowe. Lasy państwowe na terenie Nadleśnictwa Gidle zostały uznane za ochronne w drodze zarządzenia nr 181 Min. OŚNiL z dnia 23 października 1996r. oraz zarządzenia nr 112 Min. OŚNiL z dnia 29 lipca 1997r. Łączna powierzchnia lasów ochronnych wynosi 12 308,41 ha. Pozostałe lasy (prywatne, wspólnot, własności gminy) są lasami gospodarczymi.

Wśród kompleksów leśnych przeważają siedliska borowe nad lasowymi, z dominującym gatunkiem drzewostanu sosną; inne gatunki występują na niewielkich powierzchniach lub w formie domieszek (dąb, brzoza, świerk i grab). Nie mają one jednak znaczenia gospodarczego, a posiadają jedynie znaczenie biocenotyczne. Bory te rzadko mają charakter zbiorowisk naturalnych, w większości tworzą je zbiorowiska zastępcze – monokultury sosnowe na różnych siedliskach i w różnym wieku.

Brzegi rzeki Warty zarasta przeważnie olsza czarna, kilka gatunków wierzb oraz topola biała; nad rzeką Wiercicą rzadko spotyka się olszę szarą.

Wśród łąk przeważają łąki półnaturalne i antropogeniczne, w zależności od stopnia uwilgotnienia reprezentują różne zespoły roślinne. We florze tych siedlisk obok panujących pospolitych gatunków traw występują pospolite gatunki turzyc. Stosunkowo dużą różnorodnością biologiczną cechują się tereny nieużytkowanych łąk, szczególnie podmokłych, położonych w dolinach cieków wodnych lub na glebach pochodzenia organicznego, gdzie fragmentarycznie spotyka się siedliska roślin wodnych i bagiennych.

Na obszarach ornych dominują agrocenozy pól uprawnych. W granicach terenów zieleni na terenach zainwestowanych dominują gatunki rodzime, pospolite, występuje roślinność synantropijna.

Na terenie gminy nie występują siedliska przyrodnicze posiadające znaczenie dla ekosystemu wskazujące na konieczność objęcia ich formami ochrony określonymi w przepisach o ochronie przyrody, w tym poprzez wpisanie ich do sieci NATURA 2000.

Zgodnie z dostępnymi danymi Nadleśnictwa Gidle - na jego terenie występują rośliny, zwierzęta i grzyby objęte ochroną gatunkową (16 gatunków roślin, 1 gatunek porostów, 30 gatunków zwierząt) - jednak większość z zinwentaryzowanych chronionych gatunków znajduje się poza granicami gminy Kłomnice.

Teren gminy nie wyróżnia się ze względu na występującą faunę. Wśród spotykanych gatunków nie występują zwierzęta, dla których istnieje obowiązek wyznaczania stref ochronnych wokół miejsc ich stałego przebywania lub miejsc rozrodu.

Pośród wszystkich rodzajów zwierząt najliczniej są reprezentowane są ssaki (np. sarna, zając szarak), występuje wiele gatunków płazów, licznie są reprezentowane owady. Na terenach leśnych Nadleśnictwa Gidle spotkać można zwierzęta łowne (tj: jeleń, sarna, daniel, dzik, zając, lis, jenot, borsuk, kuny).

Znaczny udział areалу terenów łąk, w szczególności łąk nieużytkowanych, stwarza dobre warunki do bytowania i wzrostu liczebności zwierząt, stanowiąc tereny lęgowe dla ptaków. W granicach gminy Kłomnice licznie występują bocian biały, cierniówka, czyżyk, drozd śpiewak, kilka gatunków dzięciołów, dzwonec, jastrząb, wrona i inne.

Gmina Kłomnice znajduje się w granicach korytarzy ekologicznych:

- korytarza ekologicznego - ssaki kopytne "K/LO-N" przebiegającego w dolinie rzeki Warty (wschodnia i południowa części gminy), z fragmentem newralgicznym między miejscowościami Garnek i Karczewice oraz "K/LZ-N" obejmującym południowo-wschodnią część gminy(tereny leśne),
- korytarza ekologicznego - ssaki drapieżne "D/JURA-N" (wschodnia części gminy), w dolinie rzeki Warty, z fragmentem newralgicznym między miejscowościami Garnek i Karczewice,
- korytarza ekologicznego - ptaki "Dolina górnej Warty" - korytarza regionalnego, przebiegającego w dolinie rzeki Warty (wschodnia i południowa oraz północno-wschodnia część gminy).

Korytarze ekologiczne stanowią obszary umożliwiające migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Korytarze ekologiczne nie są zaliczone przez przepisy do form ochrony przyrody prawnie chronionych.

W granicach gminy - oprócz położenia w granicach głównych zbiorników wód podziemnych – brak jest zasobów naturalnych wymagających uwzględnienia lub ochrony przy zagospodarowywaniu terenów.

4.2 OBSZARY I OBIEKTY O WARTOŚCIACH PRZYRODNICZYCH

- 1) W granicach gminy Kłomnice, ani w jej bezpośrednim sąsiedztwie, nie występują powierzchniowe prawne formy ochrony przyrody: rezerваты przyrody, parki narodowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo- krajobrazowe, strefy ochrony ostoi oraz stanowisk roślin objętych ochroną, strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową, strefy ochrony ostoi oraz stanowisk grzybów objętych ochroną gatunkową.
- 2) Najbliżej granicy gminy Kłomnice istnieją: po stronie południowo-zachodniej Park Krajobrazowy Orlich Gniazd (ok.1km) z obszarem Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa (ok.4,4 km) oraz po stronie południowo-wschodnim Park Krajobrazowy Stawki (2,4km) z rezerwatem Wielki Las (5km).
- 3) W granicach gminy Kłomnice znajdują się pomniki przyrody:
 - a) 2 szt dębów szypułkowych (*Quercus robur*), obwód pni 440 i 420cm (Janaszów, dz nr ew. 1442),
 - b) dąb szypułkowy (*Quercus robur*), obwód pnia 370cm (Nieznanice, dz. nr ew. 524/30),
 - c) brzoza żółta (*Betula alleghaniensis*), obwód pnia 210cm (Skrzydłów, dz. nr ew. 2936).

4.3 WODY POWIERZCHNIOWE I WGLĘBNE

1) Dla obszaru gminy Kłomnice, przy gospodarowaniu wodami, obowiązują:

- cele środowiskowe zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. (Dz.U. z 2016r. poz.1967)
- warunki korzystania z wód regionu wodnego Warty zawarte w Rozporządzeniu Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 3 kwietnia 2014r. (Dz.Urz. Woj. Śląskiego z 2014r., poz.1974), dotyczące: priorytetów w korzystaniu z wód, ograniczeń w korzystaniu z wód, zasad odprowadzania odwodnień i możliwości wprowadzania ścieków do ziemi z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków.

2) Wody powierzchniowe

Gmina Kłomnice jest położona w obszarze dorzecza rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty.

W granicach gminy występuje zróżnicowanie stanu wód - część cieków nie jest zagrożona nie osiągnięciem celów środowiskowych, głównie są to cieki prowadzone przez tereny nieurbanizowane:

- Ciek spod Rudnik (zlewnia obejmuje: Chorzenice, Witkowice, Adamów, Huby, część Rzerzeczyc), JCWP PLRW60001618134; potok nizinny lessowy lub gliniasty; naturalna część wód; cel środowiskowy – dobry stan ekologiczny i chemiczny; aktualny stan zły,
- Kanał Warty ze Starą Wiercicą i Kanałem Lodowym (zlewnia obejmuje: część Garnka i Kuźnicę) - JCWP PLRW60001718149; potok nizinny piaszczysty na utworach staroglacjalnych; naturalna część wód; cel środowiskowy - dobry stan ekologiczny i chemiczny; aktualny stan zły,
- Widzówka (z Dopływem z Nieznanic i Rowem od Zdrowej - zlewnia: Kłomnice, część Bartkowic, Lipicze, Janaszów, Jamrozowiznę, Pustkowie Kłomnickie, Nieznanice, Zdrową); JCWP PLRW600016181549; potok nizinny lessowy lub gliniasty; naturalna część wód; cel środowiskowy – dobry stan ekologiczny i chemiczny; aktualny stan zły,
- Pijawka (zlewnia: Kolonia Nieznanice); JCWP PLRW600016181569; potok nizinny lessowy/ gliniasty; naturalna część wód; cel środowiskowy – dobry stan ekologiczny i chemiczny; aktualny stan zły,
- Wartę - od Wiercicy do Widzówki (z kanałem Młynówką, zlewnia: Garnek, Karczewice, Śliwaków, część Zberezki), JCWP PLRW60001918153; rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta; naturalna część wód; cel środowiskowy – bardzo dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny; aktualny stan dobry.

Do podstawowych działań mających na celu osiągnięcie celów środowiskowych należy porządkowanie systemu gospodarki ściekowej i realizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.

Problemem jest stan części wód, zagrożonych nie osiągnięciem celów środowiskowych:

- Wiercica (z Rowami od Gordzielowa i Rowem od Jażwin - zlewnia obejmuje Chmielarze), JCWP PLRW600017181369; potok nizinny piaszczysty na utworach staroglacjalnych; naturalna część wód; cel środowiskowy – dobry stan ekologiczny i chemiczny; aktualny stan zły,
- Bystra (z Rowem od Pacierzowa - zlewnia obejmuje: Zawadę, Konary, Pacierzów, część Karczewic i Rzerzeczyc), JCWP PLRW600017181389; potok nizinny piaszczysty na utworach staroglacjalnych; naturalna część wód; cel środowiskowy – dobry stan ekologiczny i chemiczny; aktualny stan zły,
- Wartę - od Cieku spod Rudnik do Wiercicy (zlewnia obejmuje: Trząskę, Rzeki Wielkie i Małe), JCWP PLRW600019181359; rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta; silnie zmieniona część wód; cel środowiskowy – dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny; aktualny stan zły,
- Wartę - od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik (zlewnia obejmuje Skrzydlów), JCWP PLRW60001918133; rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta; silnie zmieniona część wód; cel środowiskowy – dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny; aktualny stan zły.

Jak wynika z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, dla tych cieków brak jest możliwości technicznych osiągnięcia celów środowiskowych przed 2021r. – przede wszystkim ze względu na nie zidentyfikowanie presji występujących przekroczeń wskaźników jakości w tym obniżonych ocen stanu chemicznego lub brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu. Podstawowym działaniem dla poprawy jakości wód będzie dokonanie rozpoznania przyczyn obniżonego stanu chemicznego w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Dla poprawy stanu chemicznego wód istnieje konieczność weryfikacji Programu ochrony środowiska dla gminy w zakresie ograniczania emisji do atmosfery wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. Podstawowym działaniem będzie też porządkowanie systemu gospodarki ściekowej i realizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych a działaniem uzupełniającym – prowadzenie monitoringu, przegląd pozwoleń wodnoprawnych, kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw. Ponadto, dla rzeki Warty od Cieku spod Rudnik do Wiercicy planowane jest opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowania krajowego programu reneturalizacji wód powierzchniowych.

Zgodnie z danymi Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach (ocena 2015r.):

- a) Kanał Warty ze Starą Wiercią i Kanałem Lodowym - jest zaliczony: do II klasy elementów biologicznych i hydromorfologicznych, poniżej stanu dobrego klasy elementów fizykochemicznych; ocena stanu potencjału ekologicznego - umiarkowana, ocena stanu ogólnego – zła;
- b) Wiercica jest zaliczona: do IV klasy elementów biologicznych, do II klasy elementów: hydromorfologicznych, fizykochemicznych; ocena stanu potencjału ekologicznego - słaba, ocena stanu chemicznego - poniżej stanu dobrego (ze względu na przekroczone stężenie średnioroczne), ocena stanu ogólnego – zła;
- c) Pijawka jest zaliczona: do II klasy elementów: biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych; ocena stanu potencjału ekologicznego - dobra;
- d) Warta od Cieku spod Rudnik do Wiercicy jest zaliczona: do IV klasy elementów biologicznych, do II klasy elementów: hydromorfologicznych i fizykochemicznych; ocena stanu potencjału ekologicznego - słaba, ocena stanu chemicznego - poniżej stanu dobrego (ze względu na przekroczone stężenie średnioroczne), ocena stanu ogólnego – zła;
- e) Warta - od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik jest zaliczona: do II klasy elementów: biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych; ocena stanu potencjału ekologicznego - dobra, ocena stanu chemicznego - poniżej stanu dobrego (ze względu na przekroczone stężenie średnioroczne), ocena stanu ogólnego – zła.

Gmina Kłomnice ma bardzo bogato rozwiniętą sieć cieków wodnych, występują wody powierzchniowe stojące - zbiorniki wodne na ciekach wodnych lub stawy - melioracyjne, hodowlane, rekreacyjne.

W granicach gminy nie występują obszary:

- jednolite części wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych,
- przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym,
- wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
- narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu, pochodzącymi ze źródeł rolniczych,
- przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

3) Wody podziemne

Zgodnie z ustaleniami aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016 -2021 Gmina Kłomnice położona jest w środkowej części JCWPd 99 (dotychczas JCWPD PLGW650095). Stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych jest oceniany jako dobry, niezagrożony.

W granicach JCWPd 99 występuje kilka udokumentowanych poziomów wodonośnych - w utworach czwartorzędowych (wody porowe w utworach piaszczystych i żwirowych), w utworach kredy górnej (wody szczelinowe w utworach węglanowych), w utworach kredy dolnej (wody porowe i szczelinowo-porowe w piaskach i piaskowcach), w osadach jury - w piaskach i piaskowcach jury środkowej i dolnej (wody szczelinowo-krasowe) i w węglanowych utworach jury górnej (wody szczelinowo-porowe) oraz w utworach triasu środkowego (wody szczelinowo-krasowe w utworach węglanowych).

Zbiornik wód podziemnych PLGW 600099:

- wykorzystywany jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,
- cel środowiskowy - dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona.

Do podstawowych działań administracyjnych mających na celu utrzymanie celów środowiskowych dla JCWP PLGW 600099 wskazano: badanie i monitorowanie środowiska wodnego oraz sprawozdawczość z zakresu korzystania z wód.

Gmina Kłomnice nie jest położona w granicach obszarów wymagających ochrony wód podziemnych ze względu na narażenie zanieczyszczeniami związkami azotu, pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

W granicach gminy Kłomnice nie ustanowiono zgodnie z przepisami Prawa wodnego obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

Według mapy hydrologicznej Polski, teren gminy Kłomnice należy do jednostki hydrogeologicznej Region Nidziański z głównym poziomem wodonośnym szczelinowo-krasowym kredy górnej, połączonym z poziomem czwartorzędowym. Wody z poziomu górnokredowego zalicza się do wód na pograniczu wód słodkich i akrałopę; wody są trójtłone typu wapniowo-wodorowęglanowo-siarczkowego; wody są średnio twarde - twardość ogólna ok. 361 mg/l - 535 mg/l, słabo zasadowe.

Gmina Kłomnice jest położona w granicach Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- nr 326 Częstochowa E (J3 - osady jury górnej, zbiornik szczelinowo-krasowy),
- nr 408 Niecka Miechowska (Cr3- utwory kredy górnej - zbiornik szczelinowy).

Dla GZWP 326 i 408 nie ustanowiono zgodnie z przepisami Prawa wodnego obszarów ochronnych.

Dla GZWP 326 Częstochowa E obejmującego fragment zachodni gminy opracowano w 2008r dokumentację hydrogeologiczną dla ustanowienia obszarów ochronnych zbiornika wód podziemnych.

Dla GZWP 408 Niecka Miechowska obejmującego większą część gminy opracowano w 1998r. dokumentację hydrogeologiczną, będącą przedmiotem aktualizacji w 2015r. Dla GZWP (w tym obejmujących gminę Kłomnice) prowadzone są prace przez właściwy organ (RZGW) nad wyznaczeniem obszarów ochronnych zbiorników (brak jest podstaw dla wyznaczenia na rysunku Studium granic projektowanych obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych przez inny organ niż RZGW).

Położenie gminy Kłomnice w strukturach geologicznych i hydrogeologicznych stwarza korzystne warunki dla poboru wód podziemnych. Udokumentowane zasoby wód podziemnych w pełni zaspokajają istniejące i perspektywiczne potrzeby gminy Kłomnice w wodę pitną i przemysłową.

Zaopatrzenie w wodę pitną zapewnione jest z eksploatowanych przez gminę Kłomnice sieci i ujęć wód podziemnych - są to ujęcia z górnokredowego poziomu wodonośnego w obrębie użytkowego GZWP nr 408 Niecka Miechowska NW. Pobór wody następuje studniami głębinowymi zlokalizowanymi w: Witkowicach, Kłomnicach i Garnku. Aktualnie prowadzone są prace mające na celu realizację nowego ujęcia wody w Witkowicach, z założeniem ujmowania wody z poziomu górnej jury. Oprócz ujęć komunalnych funkcjonują również ujęcia indywidualne i ujęcia przemysłowe wód podziemnych.

Wody podziemne dla części ujęć położonych w granicach gminy Kłomnice są zaliczane do III klasy czystości, ze względu na zanieczyszczenie związkami azotu (Kłomnice, Witkowice). Wody spełniają wymogi stawiane w przepisach odrębnych dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludność za wyjątkiem ujęcia w Witkowicach, gdzie woda musi być uzdatniana. Występujące zanieczyszczenia są spowodowane niekontrolowanym odprowadzeniem zanieczyszczeń do gruntu (zanieczyszczenia komunalne oraz związane z prowadzoną hodowlą zwierząt i nawożeniem pól) oraz budową geologiczną podłoża (monoklinalnie ułożonych warstw, występującej łączności hydraulicznej poziomu czwartorzędowego z poziomem kredowym lub poziomem jurajskim, barku warstw izolujących między poziomami wodonośnymi).

Według badań monitoringowych sieci regionalnej z punktu pomiarowego w Kłomnicach K204/R wody podziemne w latach 2013 - 2015 utrzymywały III klasę jakości - ze względu na występujące Ca, NO₃Ca, NO₃. W granicach gminy Kłomnice nie wyznaczono zgodnie z przepisami Prawa wodnego stref ochrony pośredniej od funkcjonujących ujęć wód podziemnych.

4.4 POWIETRZE

Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr IV/57/3/2014 z dnia 1 grudnia 2014r. przyjął Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji (Dz.Urz. Woj. Śląskiego z 2014r. poz. 6275). Jak wynika z programu:

- Gmina Kłomnice zgodnie z podziałem ustalonym na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012r. w. s. stref, w których dokonuje się jakości powietrza (Dz. U. z 2012r. poz. 914) znajduje się w strefie śląskiej; podstawą dokonanej klasyfikacji stanowiły dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu i docelowe poziomy substancji w powietrzu; strefa śląska PL 2405 obejmuje znaczącą powierzchnię województwa (10532km²) - obejmuje wszystkie gminy województwa, za wyjątkiem dużych miast tworzących aglomeracje,
- dla strefy śląskiej program ochrony powietrza opracowano ze względu na przekroczenia: dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego oraz liczby przekroczeń dopuszczalnej wartości stężenia 24-godzinnego pyłu zawieszonego PM₁₀, dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5}, docelowej wartości stężenia średniorocznego benzo(α)pirenu, dopuszczalnej częstości poziomu przekraczania poziomu stężenia 24-godzinnego dwutlenku siarki, poziomu docelowego oraz poziomu długoterminowego ozonu oraz dopuszczalnej częstości przekroczenia poziomu docelowego 8-godzinnego ozonu,
- główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(α)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, a w okresie letnim bliskość dróg z intensywnym ruchem; w powiecie częstochowskim źródłem lokalnych zanieczyszczeń powietrza są głównie źródła powierzchniowe; duży udział ma rolnictwo i komunikacja; udział przemysłu lokalnego w zanieczyszczeniu powietrza jest nieznaczny,

- w granicach gminy Kłomnice nie jest prowadzony monitoring powietrza; najbliższy punkt pomiarowy dla strefy umieszczony jest w Złotym Potoku, gdzie pomiary obejmują występujące poziomy SO₂, NO₂, PM₁₀ i PM_{2,5}; pomiary prowadzone w Złotym Potoku w latach 2006-2012 nie wykazały przekroczeń dopuszczalnego stężenia średniorocznego PM₁₀; liczba dni z przekroczeniem normy 24 - godzinnej PM₁₀ do 50 µg/m³ wahała się od 19 do 63 dni w roku; wyższe przekroczenia notowane były sporadycznie (1 dzień w roku 2012r. dla normy 24 - godzinnej PM₁₀ do 200 µg/m³); przekroczenia normy dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz NO₂ nie występowały,
- z opracowanych map przedstawiających rozkład stężeń zanieczyszczeń średniorocznych dla strefy śląskiej wynika, że w gminie Kłomnice: prognozowane jest nieznaczne przekroczenia dopuszczalnych poziomów rocznego stężenia pyłu PM₁₀ dla terenu zwartej zabudowy Kłomnic, Bartkowic oraz Konar; obszar całej gminy - tak jak i praktycznie cały obszar strefy śląskiej - jest narażony na wystąpienie przekroczeń maksymalnego poziomu dobowego PM₁₀ na poziomie prognozowanym 70-80 µg/m³ w pasie zwartej zabudowy miejscowości: Kłomnice, Bartkowice i Konary oraz 60-70 µg/m³ dla pozostałej części gminy (przy dopuszczalnym poziomie 50 µg/m³) ponad 35 dni w roku; obszar gminy nie jest narażony na przekroczenie dopuszczalnych średniorocznych stężeń pyłu PM_{2,5}; obszar gminy, tak jak cała strefa śląska, jest narażony na wystąpienie przekroczeń średniorocznych benzo(α)pirenu, z tym, że w stosunku do całej strefy przekroczenia w powiatach częstochowskim i lublinieckim są najniższe; gmina jest narażona na przekroczenia dopuszczalnego poziomu ozonu; obszar gminy nie jest narażony na przekroczenie dopuszczalnych średniorocznych poziomów zanieczyszczeń SO₂ i NO₂,
- gmina Kłomnice nie została wskazana jako gmina wymagająca działań naprawczych, w związku z wystąpieniem przekroczeń poziomu dopuszczalnego PM₁₀ i PM_{2,5}.

Program został oparty o dane z roku 2012; stan powietrza ulega zmianom i dane mogą być różne w kolejnych latach. Wielkość poszczególnych zanieczyszczeń publikowanych przez WIOŚ dla gminy ma znaczenie prognostyczne (jest to wynik analizy matematycznej a nie wynik monitoringu).

W programie określono zadania, dla osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych. W zakresie planowania przestrzennego wskazano na potrzebę uwzględniania w planach miejscowych wymogu zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej niskiej emisji PM₁₀ oraz projektowanie zabudowy uwzględniającej przewietrzanie terenów o gęstej zabudowie.

Gmina Kłomnice przyjęła 22 czerwca 2016r. zaktualizowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, w którym wyznaczono kierunki działań prowadzących do racjonalizacji zużycia energii oraz redukcji emisji pyłowo-gazowej na terenie gminy. Do wyznaczonych działań zaliczono: termomodernizację budynków, modernizację źródeł ciepła, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, realizację nowych budynków jako energooszczędnych, wspieranie systemów technologicznych o niskiej energochłonności, instalację energooszczędnych systemów oświetleniowych, modernizację taboru transportu publicznego, wzrost świadomości mieszkańców dotyczącej ich wpływu na jakość powietrza.

Przepisy ochrony środowiska w znaczący sposób ograniczyły rolę gmin w stanowieniu przepisów prawa miejscowego dotyczących ochrony środowiska - przepisy te są wprost zawarte w ustawie i przepisach rozporządzeń wykonawczych; przepisy regulujące jakość spalanych paliw i urządzeń wykorzystywanych do spalania paliw mogą być wprowadzane przez organy samorządu wojewódzkiego jako przepisy prawa obowiązujące niezależnie do sporządzanych przez gminy dokumentów planistycznych.

4.5 BUDOWA GEOLOGICZNA, KOPALINY, POWIERZCHNIA ZIEMI, GLEBY, MELIORACJE

1) Budowa geologiczna

Gmina Kłomnice na przeważającym obszarze leży na Wyżynie Środkowo-Małopolskiej, w Niece Włoszczowskiej (stanowiącej północną część Niecki Miechowskiej zwanej również Niecką Nidziańską), w części północno-zachodniej znajduje się na granicy Wyżyny Śląsko-Krakowskiej.

W granicach gminy rozpoznano utwory jury, kredy i czwartorzędu.

Znaczący wpływ na budowę geologiczną ma położenie w stosunku do kopalnej doliny rzeki Warty.

W granicach gminy występuje duże zróżnicowanie morfologiczne podłoża czwartorzędu.

Niewielka zachodnia część gminy leży w obrębie wysoczyzny kredowej, rozległa wschodnia część położona jest w obrębie wschodniego skłonu tej wysoczyzny i rozległego obniżenia prawarty. Wysoczyzna zbudowana jest z monoklinalnie ułożonych warstw utworów kredy, z nachyleniem w kierunku północno-wschodnim. Utwory kredowe zalegają na nieprzepuszczalnych ilach marglistych i marglach stanowiących utwory jury górnej. Na znacznej powierzchni gminy występują w podłożu lub płytko pod przykryciem utworami czwartorzędowymi margle i opoki z wapienia. Utwory starszego podłoża (jury górnej) miejscowo występują na powierzchni lub pod nieznacznym przekryciem utworami czwartorzędowymi o zróżnicowanej miąższości (w rejonie Chorzenic, Witkowic i Rzerzycz).

Charakterystyczną cechą jest bardzo duża zmienność miąższości pokrywy czwartorzędowej wahającej się od kilku centymetrów do kilkunastu metrów (w rynn timer Warty osiąga 70 m).

Utwory czwartorzędowe budują głównie piaski i żwiry wodnolodowcowe zlodowacenia Odry.

Niżej zalegają piaski terasy nadzalewowej (bałtyckiej) i namuły holocenijskie. Osady te są w dużej części zaglinione (ze względu na płytkie zaleganie podłoża marglistego).

2) Kopaliny

W gminie Kłomnice występują udokumentowane złoża kopaliny - kruszywa naturalnego (piasku):

- Karczewie I (złoże KN 17489), w Karczewicach, na pow. 1,991ha w granicach działki nr ew. 175, o zasobach bilansowych ok. 272,9 tys. ton; dokumentację geologiczną złoża zatwierdzono decyzją Nr OŚ.6528.2.2014-VI.KŁ-1 Starosty Częstochowskiego z dnia 22 stycznia 2015r.
- Karczewice II (złoże KN 17973) w Rzekach Małych, na pow. 1,0984ha, w granicach działki nr ew. 164, o zasobach bilansowych ok. 146,6 tys. ton; dokumentację geologiczną złoża zatwierdzono decyzją Nr OŚ.6528.3.2015/2016-VI.KŁ-1 Starosty Częstochowskiego z 25 stycznia 2016r.

Złoża nie są objęte własnością górnictw, eksploatacja ma być prowadzona metodą odkrywkową, bez użycia środków strzałowych, do 20 tys. m³/rok. Miąższość złóż wynosi 2-12m, a nadkładu 0,4 - 1,5m. Złoża są zawodnione, przewiduje się eksploatację piasku z wody, bez odwadniania. Przewidywany sposób wykorzystania terenów po zakończonej eksploatacji rolno-wodny.

W granicach gminy Kłomnice nie występują:

- a) kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- b) obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- c) tereny górnictw i obszary górnictw wyznaczone dla prowadzonej eksploatacji.

Na terenie o pow. 1,15ha w Karczewicach przy ul. Nadrzecznej, decyzją nr OŚ.VI.7512/2/2005 Starosty Powiatowego w Częstochowie z 2 maja 2005r. (ważnej do 4 maja 2020r.) wydano koncesję na prowadzenie eksploatacji kruszywa naturalnego piasku ze złoża Karczewice (KN 6978) oraz ustalono granice terenu i obszaru górnictw. Eksploatację zakończono 31 grudnia 2009r., zasoby złoża zostały rozliczone, zakład górnictw zlikwidowany a teren został zrekultywowany - utworzono zbiornik wodny.

3) Powierzchnia ziemi, gleby, melioracje

Na terenie Gminy Kłomnice występuje duża różnorodność gleb. Litologia podłoża ma duże odzwierciedlenie w typach gleb, szczególnie na obszarze wysoczyzny. Na terenach wychodni kredowych wykształciły się rędziny brunatne lub rędziny próchnicze (rejon Witkowic, Skrzydlowa).

Pozostałe typy gleb związane są z utworami czwartorzędowymi, a ich zróżnicowanie uzależnione jest od warunków wilgotnościowych. Na terenach wyżej położonych zbudowanych z piasków i żwirów glacialnych, na suchym podłożu wykształciły się gleby bielcowe i pseudobielcowe (gleby te występują wyspowo, w większych kompleksach w północno-zachodniej części gminy). Na utworach gliniastych i przy głębszym zaleganiu utworów węglanowych, wykształciły się gleby brunatne wylugowane. Niewielkie powierzchnie zajmują czarne ziemie zdegradowane - wykształciły się w miejscach obniżeń z płytkim poziomem wód gruntowych i pod lasami na utworach piaszczysto-gliniastych (generalnie są to gleby zakwaszone). We wschodniej i południowej części gminy występują gleby torfowe i mułowo-torfowe - głównie w dnach dolin i obniżeń z bardzo płytkim zaleganiem wód gruntowych. Wynika to często z nieprzepuszczalności podłoża. W miejscach zmeliorowanych następuje mineralizacja części organicznych, co prowadzi do ich przekształcania w gleby murszowo-mineralne i murszowate.

Melioracje na terenie gminy Kłomnice były wykonane w latach 50-tych - obecnie wymagają pilnej modernizacji lub odbudowy. Melioracje głównie były oparte o system kanałów i rowów (melioracje podstawowe i szczegółowe), w szczególności wzdłuż: Warty i Starej Warty, Kanału Warty, Młynówki, Wiercicy i Wiercicy Starej, Widzówki, Rowu od Pacierzowa i Rowu od Zdrowej. Długość rowów melioracyjnych na mapach ewidencyjnych wynosi ok. 332 km. Nie odzwierciedla to faktycznego zakresu melioracji - znacząca część rowów nie była wydzielona geodezyjnie lub oznaczona na mapach.

Dwa niewielkie obszarowo tereny gruntów ornych, położone w Nieznanicach, są zdrenowane.

4.6 KRAJOBRAZ, ZABYTKI

Dominującym typem rzeźby terenu na obszarze gminy jest rzeźba niskofalista i niskopagórkowata zajmująca 68% powierzchni gminy. Rzeźba płaskorówninna zajmuje 32% powierzchni gminy.

W ukształtowaniu terenu Niecki Włoszczowskiej dominują rozległe obniżenia położone na wysokości od 210 m n.p.m. do ok. 260 m n.p.m. w zachodnim rejonie Witkowic i Nieznanic.

Występują tu formy pochodzenia : lodowcowego, wodnolodowcowego, rzeczno i eolitocznego.

Ponad obniżenia wznoszą się płaskowzgórza o wysokościach do 265 m n.p.m. na zachód od Witkowic.

Dla terenu województwa śląskiego do końca 2015r. nie sporządzono audytu krajobrazowego.

W Prognozie oddziaływania na środowisko Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego dokonano waloryzacji krajobrazów kulturowych, przyjmując jednolity wzór ich oceny, bez względu na stopień dominacji składników przyrodniczych, na podstawie: morfologii (struktury przyrodniczej i antropogenicznej), fizjonomii (formy) i niematerialnych wartości krajobrazu dot. użytkowania – naturalności, rzadkości, różnorodności, mozaikowości, reprezentatywności, kompozycji, piętrowości, wieloplanowości, zmienności fizjonomicznej, użytkowości, dawności (historyczności), autentyczności (rdzenności), unikatowości, wartości estetycznych, emocjonalnych i symbolicznych.

Na podstawie tych kryteriów większość powierzchni gminy Kłomnice została zaklasyfikowana do krajobrazów kulturowych typowych lub przeciętnych, jedynie dolina rzeki Warty, ze względu na występowanie unikatowych labiryntowych krajobrazów meandrującej doliny, została określona jako krajobraz priorytetowy – wymagający szczególnej ochrony i promocji.

W granicach gminy Kłomnice do rejestru zabytków wpisane są następujące obiekty i obszary:

- kościół parafialny p.w. św. Marcina w Kłomnicach,
- cmentarz grzebalny w Kłomnicach (w granicach muru ogrodzeniowego, z aleją dojazdową do cmentarza obsadzoną modrzewiem),
- pałac i park w Nieznanicach (obiekty w granicach założenia pałacowo-parkowego),
- dawny dwór drewniany w Rzekach Wielkich,
- dawna kaplica podworska w Skrzydlowie,
- Kuźnica - grodzisko wczesnośredniowieczne (zabytek archeologiczny),
- Skrzydlów - osada z okresu wędrówki ludów, stanowisko nr 2.

Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Kłomnice została przyjęta przez Wójta Kłomnice Zarządzeniem nr 58/2016 z dnia 1 kwietnia 2016r. Oprócz zabytków wpisanych do rejestru zabytków do gminnej ewidencji zabytków włączono zabytki wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

- kaplicę mszalną p.w. św. Stanisława Chorzenice, ul. Częstochowska,
- dwór w zespole parkowo dworskim Chorzenice, ul. Główna 53,
- budynek administracyjny w zespole parkowo dworskim, Chorzenice, ul. Główna 53,
- park dworski w Chorzenicach Chorzenice, ul. Główna 53,
- dom mieszkalny (murowany) Zdrowa, ul. Ceglana 4,
- wieżę ciśnień (murowaną) Zdrowa, ul. Ceglana 4,
- cegielnię murowaną Zdrowa, ul. Ceglana 4,
- dzwonnice przy kościele parafialnym Kłomnice, ul. Częstochowska 106,
- bramę z murowanym ogrodzeniem kościoła, Kłomnice, ul. Częstochowska 106,
- budynek kolejowy spedycyjny murowany (magazyn i sklep), Kłomnice, ul. Kolejowa,
- wieżę wodną na stacji kolejowej Kłomnice, ul. Dworcowa,
- dom mieszkalny, piętrowy, murowany, kolejowy Kłomnice, ul. Dworcowa,
- budynek podworski - ochronkę (sklep murowany), Garnek, ul. Główna 1,
- plebanie murowaną Garnek, ul. Główna 2,
- stróżówkę (bibliotekę) Garnek, ul. Główna 3,
- budynek podworski mieszkalny (murowany) Garnek, ul. Główna 5,
- dwór Moraczewskich (piwnice) Garnek, ul. Główna 5b,
- spichlerz murowany w d. zespole folwarcznym, Garnek, ul. Główna 5,
- stajnia murowana w d. zespole folwarcznym Garnek, ul. Główna 5,
- cmentarz parafialny Garnek II, ul. Cmentarna,
- park dworski - fragmenty Garnek,
- park dworski w zespole parkowo - dworskim Rzeki Wielkie, ul. Główna,
- park Rzerzeczyce, ul. Skrzydlowska,
- dwór murowany w zespole parkowo dworskim Skrzydlów,
- park dworski w zespole parkowo - dworskim Skrzydlów,
- kościół p.w. św. Piotra i Pawła Zawada, ul. Częstochowska,
- plebanie murowaną Zawada, ul. Częstochowska 4,
- cmentarz po epidemii Zawada, ul. Częstochowska,
- cmentarz parafialny Zawada, ul. Częstochowska.

W granicach gminy Kłomnice:

- a) nie ustanowiono gminnego programu opieki nad zabytkami oraz parku kulturowego,
- b) nie występują zabytki uznane za pomnik historii,
- c) występują bardzo liczne zabytki archeologiczne (stanowiska archeologiczne), nie objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków lub wpis do gminnej ewidencji zabytków,
- d) nie objęto ochroną otoczenia zabytków wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków,
- e) nie zostały zachowane historyczne siedliska wsi; brak zachowanych charakterystycznych dla miejscowej tradycji i wymagające ochrony cech kształtowania zabudowy.

Na rysunku Studium wyznaczono lokalizację zabytków wpisanych do rejestru oraz gminnej ewidencji zabytków. W Studium, ze względu na brak potrzeby, nie wyznaczono stref ochrony konserwatorskiej - obszary wymagające takiej ochrony są objęte rejestrem lub gminną ewidencją zabytków.

Ustalenia Studium dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami nie stanowią prawnej formy ochrony zabytków. Niezależnie od Studium chronione są zabytki wpisane do rejestru zabytków i zabytki archeologiczne na zasadach określonych w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wpis do gminnej ewidencji zabytków wiąże się z koniecznością ich ujawniania i ochrony w planach, wprowadza pewne ograniczenia na etapie pozwolenia na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego.

W Studium zachowano dotychczasowe przeznaczenie terenów, na których zlokalizowane są zabytki; kierunki zagospodarowania terenów sąsiednich, nie będą powodować żadnego negatywnego wpływu na istniejące zabytki nieruchome.

4.7 KLIMAT

Gmina Kłomnice położona jest w częstochowsko - kieleckiej dzielnicy klimatycznej charakteryzującej się korzystnymi warunkami klimatycznymi. W rejonie tym notuje się: średnioroczną temperaturę powietrza 7- 8,5°C, okres wegetacji 200 - 210 dni, okres bezprzymrozkowy 130-160 dni, długość zalegania okrywy śnieżnej 60-80 dni, średnią liczbę dni z mgłą 28 dni. Mniej korzystne są warunki wilgotnościowe. Średnia suma opadów wynosi 650 - 700 mm z niedoborem w maju – sierpniu. Wilgotność względna powietrza najwyższe wartości osiąga w listopadzie – lutym (85-88%), najniższą w maju – lipcu (71–78%). Wiąże się to z powstawaniem mgieł, występujących częściej w zimie, nad terenami wilgotnymi, dolinami i obniżeniami, niż nad obszarami suchymi i wyżej położonymi. Największe zachmurzenie przypada na: listopad, grudzień i luty, najmniejsze na styczeń i wrzesień. Przeważają wiatry zachodnie (18,8%) i południowo-zachodnie (17,8%); wiatry północno wschodnie częściej występują w okresie zimy – 12,5%. Często występują okresy ciszy (22,4% obserwacji). Warunki klimatyczne mają duże znaczenie dla stanu powietrza - na przekroczenie dopuszczalnych wielkości zanieczyszczeń znaczący wpływ mają występujące mgły (przy zwiększonej wilgotności) oraz występowanie okresów bezwietrznych.

Charakterystyczne dla zmian klimatycznych w ostatnich okresach jest wzrost średnich temperatur.

Przeprowadzone analizy w ramach projektu KLIMADA oraz programu SPA 2020 nie wykazały znaczących zmian w przepływach maksymalnych rzek, przy dwukrotnym wzroście częstotliwości występowania zjawisk o charakterze ekstremalnym – susz i powodzi. Wiąże się to też z czynnikami antropogenicznymi – brakiem zapewnienia właściwego przepływu wód powodziowych i zbyt niskiej pojemności retencyjnej naturalnej i sztucznych zbiorników. Wzrost temperatur będzie oddziaływać pozytywnie poprzez zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi roztopowych, powodując jednocześnie pogorszenie kondycji ekosystemów i struktury gleby.

5. CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO - OKREŚLENIE WIELKOŚCI I ZASIĘGU ZAGROŻEŃ ŚRODOWISKA I ZDROWIA LUDZI

Podstawowym źródłem negatywnych oddziaływań na środowisko w skali całej gminy Kłomnice, mogącym stwarzać zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi są: zjawiska powodziowe, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne wzdłuż linii wysokiego napięcia oraz zanieczyszczenie powietrza.

1) Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi:

Obszary położone w dolinach rzek w granicach gminy Kłomnice stanowią obszar o największej powierzchni występujących zagrożeń powodziowych w północnej części województwa śląskiego. W granicach gminy Kłomnice występuje wysokie ryzyko powodziowe, ze względu na powierzchnię terenów zajętych przez wody powodziowe i prawdopodobieństwo długiego utrzymywania się wód powodziowych, przy stosunkowo bardzo niskiej głębokości wód powodziowych i małej szybkości przepływu wód; zjawiska powodziowe na tym obszarze nie mają gwałtownego przebiegu.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi obejmują:

- a) niezabudowane grunty rolne, w większości nie wykorzystywane dla prowadzenia produkcji rolnej terenów łąk i pastwisk - w części zadrzewione lub zakrzaczone oraz istniejące tereny leśne,
- b) pojedyncze nieruchomości (lub ich części) zabudowane lub dla których ustalono lokalizację zabudowy, o funkcji mieszkaniowej, zagrodowej produkcyjnej (w miejscowościach: Chmielarze, Garnek, Karczewice, Kuźnica, Rzeki Małe, Skrzydlów, Śliwaków, Zawada),
- c) tereny: dróg publicznych, infrastruktury, małych elektrowni wodnych, zbiorników wodnych,
- d) tereny przeznaczone w obowiązującym planie z 2016r. na cele budowlane (w: Karczewicach, Kuźnicy, Rzekach Małych, Zawadzie i Garnku) oraz tereny przeznaczone do zalesienia.

Regulacje prawne w zakresie zabudowy i zagospodarowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi zawarte są w przepisach Prawa wodnego.

Mają one charakter materialny (zawierają zakazy i nakazy w zakresie zabudowy i zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią) oraz proceduralny (określają wymagane decyzje lub uzgodnienia dla realizacji zabudowy lub zmiany zagospodarowania na tych obszarach).

W art. 40 ust. 1 pkt 3 i w art. 88l ust. 1 Prawa wodnego zawarto zakazy dotyczące możliwości zabudowy i zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Zakazy te mają charakter powszechny i obowiązują niezależnie od ustaleń wprowadzonych w dokumentach planistycznych gmin.

Ograniczenia te obejmują m.in. zakaz: lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym budowy obiektów budowlanych i urządzeń wodnych, sadzenia drzew i krzewów, zmiany ukształtowania terenu lub składowania materiałów.

Nie jest to norma bezwzględna - jednocześnie w art. 40 ust. 3 i w art. 88l ust. 2 tej ustawy określono zasady uzyskiwania zgód na wykonanie określonych robót i czynności na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią (spraw rozstrzyganych w postępowaniach indywidualnych), ponadto w przywołanych przepisach wprowadzono szereg dopuszczeń, związanych z realizacją konkretnych inwestycji - np takich jak drogi rowerowe, szlaki turystyczne czy też dopuszczeniem robót służących ochronie przeciwpowodziowej lub związanych z regulacją lub utrzymaniem wód.

W celu zapewniania właściwych warunków przepływu wód powodziowych, zgodnie z art. 88l ust. 7 ustawy Prawo wodne, istnieje możliwość wskazania posiadaczom nieruchomości: sposobu uprawy i zagospodarowania gruntów oraz rodzajów upraw a także nakazanie usunięcia drzew lub krzewów.

2) Obszary narażone na hałas

Na terenie gminy Kłomnice podstawowymi źródłami hałasu są:

- a) źródła liniowe – należą do nich linie komunikacyjne (droga krajowa nr 91 oraz linia kolejowa),
- b) źródła punktowe – należą do nich zakłady produkcyjne, obiekty usługowe oraz rolnictwo.

Uciążliwości te występują: okresowo lub chwilowo, krótkoterminowo, w nieznacznym stopniu.

Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr V/15/2015 z dnia 16 listopada 2015r. przyjął Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2018 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie (Dz.Urz. Woj. Śląskiego z 2015r. poz.5949). Programem objęto odcinek DK91 od Częstochowy do Kłomnic (do wiaduktu kolejowego). Jak wynika z przeprowadzonych badań, zakres naruszeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego określonego L_{DWN} obejmuje położoną wzdłuż tej drogi zabudowę jednorodzinna i usługową położoną w pierwszej linii zabudowy - znajdujące się w strefie poziomu dźwięku określonego L_{DWN} o wartości przekraczającej dopuszczalną normę głównie o około 0,1 - 5 dB.

Jak wynika z map immisyjnych, dla badanego odcinka, immisja hałasu wyniosła:

- a) dla L_{DWN} : 65-70dB - do 15m od osi drogi, 60-65dB - do 60-70m od osi drogi, 55-60dB - w odległości do 120m od osi drogi (miejscami do 80-160m od osi drogi),
- b) dla L_N : 60-65db - do 15m od osi drogi, 55-60dB - do 40m od osi drogi, 50-55dB - w odległości do 80m od osi drogi.

Brak aktualnych badań poziomu hałasu na pozostałym odcinku DK91 i wzdłuż linii kolejowej.

W sporządzonym programie, do działań mających na celu poprawę klimatu akustycznego zaliczono: remont nawierzchni dróg, ograniczanie prędkości pojazdów, utworzenie strefy ruchu uspokojonego, budowę ekranów akustycznych w miejscach, w których jest to możliwe z uwagi na bezpieczeństwo ruchu drogowego, budowa obwodnic lub dróg alternatywnych, niedopuszczanie do obudowywania dróg obiektami mieszkalnymi.

Dla zagospodarowania terenów położonych wzdłuż dróg linii kolejowej wiążące są przepisy:

- a) ustawy o drogach publicznych - w/z lokalizacji obiektów budowlanych przy drogach publicznych,
- b) ustawy o transporcie kolejowym oraz rozporządzeń wykonawczych - w zakresie usytuowania obiektów i zieleni oraz prowadzenia prac ziemnych przy inii kolejowej.

Stosowanie się do wymagań wynikających z przywołanych powyżej przepisów w znaczący sposób ogranicza negatywny wpływ na projektowaną zabudowę, związany z emisją hałasu i zanieczyszczeń do powietrza powodowany przez ruch komunikacyjny (w szczególności na wymagającą ochronę przed zanieczyszczeniami zabudowę związaną ze stałym przebywaniem ludzi).

3) Obszary narażone na podwyższone promieniowanie elektromagnetyczne:

Prowadzony monitoring nie wykazuje zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie gminy (natężenie pola elektrycznego 0,24V/m - pomiar w 2013r. przy kościele św. Marcina Kłomnicach).

Podwyższony poziom promieniowania może wystąpić stale na terenach bezpośrednio przylegających do linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia, w pasach terenu o szerokości: ok. 60m dla linii 400kV (po 30m od osi), ok.50m dla linii 220kV (po 25m od osi) i ok.15m dla linii 110 kV (po 7,5m od osi).

Podwyższony poziom promieniowania może wystąpić również na terenach bezpośrednio przylegających do stacji elektroenergetycznych 110/15 kV i stacji bazowych telefonii komórkowej.

4) Obszary narażone na zanieczyszczenie powietrza:

Na terenie gminy Kłomnice zanieczyszczenie powietrza związane jest z:

- a) ruchem komunikacyjnym, w szczególności prowadzonym na drodze krajowej - uciążliwości te mogą występować chwilowo, krótkoterminowo, w nieznacznym stopniu;
- b) ogrzewaniem budynków mieszkalnych w granicach zwartych obszarów zabudowy mieszkaniowej, na których może wystąpić, szczególnie w okresie zimowym przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń związanych ze zjawiskiem tzw. niskiej emisji - zanieczyszczenie powietrza z tych źródeł może wystąpić chwilowo, krótkoterminowo i w nieznacznym stopniu, a w przypadku bardzo niekorzystnych zjawisk atmosferycznych - w stopniu znaczącym,
- c) zanieczyszczeniem powietrza związanym z prowadzoną działalnością gospodarczą (w sąsiedztwie zakładów prowadzących działalność powodującą zanieczyszczenie powietrza) - uciążliwości te mogą być chwilowe lub okresowe, ich stopień może być nieznacznym.

5) Do innych istniejących negatywnych oddziaływań na środowisko należy zaliczyć:

- a) zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych - mogące powstać w granicach terenów zabudowy zwartej, nie objętej zbiorczą kanalizacją sanitarną, na terenach zakładów produkcyjnych, baz, stacji paliw oraz na terenach prowadzonej intensywnie działalności rolniczej, w szczególności intensywnej hodowli zwierząt - uciążliwości te mogą wystąpić miejscowo, być chwilowe lub stałe, stopień oddziaływania może być nieznacznym lub znaczny,
- b) istniejące cmentarze (w odległości 500m od granicy cmentarza obowiązuje zakaz lokalizacji ujęć wody służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, w odległości 50 m i 150 m od granicy cmentarza wymagane jest wprowadzenie ograniczeń dla lokalizacji zabudowy określonego rodzaju - mieszkaniowej, związanej z produkcją lub przechowywaniem artykułów żywnościowych),
- c) istniejące schronisko dla zwierząt (w odległości 150m od schroniska nie mogą być lokalizowane siedziby ludzkie, obiekty użyteczności publicznej, zakłady produkujące produkty pochodzenia zwierzęcego i miejsca gromadzenia zwierząt),
- d) występowanie 1 zakładu z instalacjami mogącymi powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska, podlegający obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego - w miejscowości Kłomnice, przy ul. Kolejowej,
- e) występowanie oczyszczalni ścieków -obszarów, dla których konieczne może być utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania,
- f) występowanie miejscowo zagłębień bezodpływowych o genezie krasowej, z możliwością: dalszego rozwoju zjawisk krasowych pod przykryciem czwartorzędowym, osiadania powierzchni i destabilizacji podłoża.

6) W granicach gminy Kłomnice w okresie sporządzania projektu zmiany Studium (do 15 lutego 2017r.):

- a) nie ustanowiono: obszarów ograniczonego użytkowania, stref przemysłowych, obszarów cichych poza aglomeracją, a Sejmik Województwa Śląskiego nie wprowadził ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
- b) nie występowały: obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, zakłady stwarzające zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

Analiza istniejącego stanu środowiska obszaru objętego zmianą Studium pozwala na stwierdzenie, że środowisko przyrodnicze sprzyja i nie ogranicza realizacji ustaleń projektowanych zmian w kierunkach zagospodarowania poszczególnych terenów:

	elementy środowiska	ocena istniejącego stanu środowiska obszarów objętych projektem zmiany Studium
1	różnorodność biologiczna	Obszar gminy Kłomnice cechuje się małym zróżnicowaniem środowiskowym; w zmianie Studium zachowano dotychczasowe przeznaczenie lub użytkowanie terenów najcenniejszych przyrodniczo, o stosunkowo dużym zróżnicowaniu środowiskowym - terenów leśnych oraz terenów podmokłych łąk, w tym położonych na glebach pochodzenia organicznego; do zabudowy dopuszczono tereny przekształcone - rolnicze lub zabudowane
2	obszary i obiekty o wartościach przyrodniczych	W granicach gminy Kłomnice oprócz pomników przyrody nie występują szczególnie cenne obszary lub obiekty o wartościach przyrodniczych
3	szata roślinna świat zwierzęcy	W granicach przeznaczonych do zabudowy nie występują cenne siedliska roślin lub zwierząt; w Studium zachowano dotychczasowe przeznaczenie lub użytkowanie miejsc potencjalnego występowania chronionych roślin lub zwierząt (dot. terenów leśnych oraz terenów bagiennych i podmokłych łąk)
4	wody powierzchniowe	Gmina Kłomnice ma bardzo bogato rozwiniętą sieć cieków wodnych; występuje zróżnicowanie stanu wód - część cieków prowadzi wody dobrej jakości i nie jest zagrożona nie osiągnięciem celów środowiskowych; problemem jest stan części wód, zagrożonych nie osiągnięciem celów środowiskowych, ze względu na zbyt mały procent ludności obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków, a w przypadku rzeki Warty dodatkowo - przebieg rzeki na wcześniejszych odcinkach przez tereny bardzo silnie zurbanizowane, z bardzo intensywnym wykorzystaniem zasobów wodnych a także występujące zaburzenie hydrologiczne przez obiekty ochrony przeciwpowodziowej
5	wody podziemne	Gmina Kłomnice położona jest w środkowej części JCWPd 99. Stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych JCWPd 99 jest oceniany jako dobry, niezagrożony. Wody podziemne dla części ujęć zlokalizowanych na terenie gminy są zaliczane do III klasy czystości, ze względu na zanieczyszczenie związkami azotu. Wynika to z niekontrolowanego odprowadzeniem zanieczyszczeń do gruntu (zanieczyszczenia komunalne oraz związane z prowadzoną hodowlą zwierząt i nawożeniem pól) oraz z budowy geologicznej podłoża (monoklinalnie ułożonych warstw, występującej łączności hydraulicznej poziomu czwartorzędowego z poziomem kredowym lub poziomem jurajskim, braku warstw izolujących między poziomami wodonośnymi). Gmina Kłomnice jest położona w granicach GZWP 326 i 408, dla których nie ustanowiono zgodnie z przepisami Prawa wodnego obszarów ochronnych.

6	kopaliny, gleby	<p>W granicach gminy Kłomnice występuje pojedyncza lokalizacja udokumentowanych złóż kopalin - terenu chronionego przed zabudową. Nie występują złoża kopalin mające znaczenie gospodarcze.</p> <p>W granicach gminy występuje duża różnorodność gleb, o przeciętnych warunkach dla prowadzenia produkcji rolniczej; stosunkowo duży jest udział powierzchniowy gruntów rolnych objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych; charakterystyczne jest duże rozdrobnienie/ przemieszanie gruntów chronionych z gruntami niższych klas bonitacyjnych.</p> <p>W granicach gminy Kłomnice nie występują znaczące, zwarte kompleksy gruntów gleb najwyższych klas bonitacyjnych - wymagające ochrony przed zabudową ze względu na ich znaczenie dla prowadzenia produkcji rolniczej.</p> <p>Występuje duży udział gleb pochodzenia organicznego, podmokłych (w dolinach cieków wodnych) - wymagających ochrony, ze względu na ich bioróżnorodność i duże możliwości retencji wody.</p>
7	krajobraz	<p>Gmina Kłomnice cechuje się bardzo przeciętnymi walorami krajobrazowymi; gmina została zaliczona do krajobrazów niżowych peryglacialnych równinnych i falistych oraz eolitycznych.</p> <p>Większość powierzchni gminy Kłomnice została zaklasyfikowana do krajobrazów kulturowych typowych lub przeciętnych, jedynie odcinek doliny rzeki Warty (od granicy z gminą Mstów do ujścia Wiercicy), ze względu na występowanie unikatowych labiryntowych krajobrazów meandrującej doliny, został określony jako krajobraz priorytetowy – wymagający szczególnej ochrony i promocji.</p>
8	klimat	<p>Większość obszaru gminy Kłomnice jest położona poza obszarami występowania niekorzystnych zjawisk klimatycznych oraz poza obszarami, których zabudowa może wpłynąć na istniejący klimat.</p> <p>Do terenów o niekorzystnych warunkach klimatycznych dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej zalicza się tereny wilgotne, obniżenia terenowe i doliny rzeczne.</p> <p>Korzystnym czynnikiem jest duże rozproszenie zabudowy i bardzo dobre przewietrzanie większości terenów zabudowanych.</p> <p>Niekorzystnym czynnikiem jest stosunkowo niski stopień zalesienia powierzchni gminy oraz zbyt mały stopień retencji wód.</p>
9	zabytki	<p>Gmina Kłomnice ma stosunkowo niewielką ilość zabytków nieruchomych, brak jest obiektów o szczególnej wartości kulturowej.</p> <p>W granicach gminy występują zabytki wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków.</p> <p>Występuje bardzo duża liczba zabytków archeologicznych, w tym dwa stanowiska archeologiczne są chronione poprzez wpis do rejestru zabytków.</p> <p>Istniejące zabytki w dostateczny sposób są chronione przez przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i ustawy Prawo budowlane.</p>

Uwaga - szczegółowy opis istniejącego stanu środowiska (jego poszczególnych elementów) znajduje się w rozdziale 4 prognozy.

7. OKREŚLENIE UWARUNKOWAŃ EKOFIZJOGRAFICZNYCH, WRAZ Z OKREŚLENIEM PRZYDATNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH TERENÓW DLA ROZWOJU FUNKCJI UŻYTKOWYCH I OKREŚLENIEM OGRANICZEŃ WYNIKAJĄCYCH Z KONIECZNOŚCI OCHRONY ZASOBÓW ŚRODOWISKA

Gmina Kłomnice ma zróżnicowane uwarunkowania ekofizjograficzne, co pozwala na wykorzystanie obszaru gminy w różnorodny sposób. Możliwość wykorzystania terenów dla różnych funkcji jest ograniczona przez występujące na znacznym obszarze gminy zagrożenie powodzią.

Warunki fizjograficzne determinowane są przez budowę geologiczną podłoża, mającą podstawowy wpływ na warunki glebowe i hydrologiczne poszczególnych terenów. Najkorzystniejsze warunki fizjograficzne dla rozwoju zabudowy występują w części zachodniej, północnej i środkowej gminy – w obrębie występującej wysoczyzny kredowej i skłonu wysoczyzny w kierunku doliny praWarty (rejon: Chorzenic, Witkowic, Nieznanic, Rzerzycz, Kłomnic i w kierunku Skrzydlowa, Rzek, Zawady). Tereny te mogą być wykorzystane dla rozwoju wszystkich funkcji.

Określenie najbardziej korzystnego sposobu użytkowania tych terenów jest uzależnione od:

- warunków glebowych determinujących celowość prowadzenia na tych terenach produkcji rolniczej lub wskazanie ich do zalesienia,
- możliwości obsługi komunikacyjnej i uzbrojenia terenu - wskazane jest przeznaczenie do zabudowy terenów uzbrojonych lub terenów dla których gmina niezależnie od wprowadzonych zmian w przeznaczeniu planuje realizację uzbrojenia; wskazane jest przeznaczenie dla rozwoju funkcji produkcyjnych i usługowych terenów położonych przy drogach krajowej i powiatowych, z możliwością dopuszczenia zabudowy o niskiej intensywności na pozostałych obszarach.

Niekorzystne warunki posadowienia występują w obniżeniu praWarty (obszar praktycznie pokrywający się z granicami terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi) oraz w dolinach pozostałych cieków wodnych, szczególnie w miejscach występowania gleb organicznych: w rejonie: Zdrowej, Janaszowa, Pustkowie Kłomnickiego, Jamrozowizny, między Nieznanicami a Kłomnicami, między Kłomnicami a Bartkowicami, między Konarami a Pacierzowem, między Pacierzowem a Karczewicami, na południe od Rzerzycz oraz w rejonie Adamowa, Hub i Skrzydlowa.

Tereny te nie powinny być dopuszczane do lokalizacji nowej zabudowy, najkorzystniejszą formą ich wykorzystania są tereny rolne (łąki), tereny zieleni niskiej, lokalnie – zadrzewienia lub zalesienia (w dostosowaniu do występujących warunków glebowych i poziomu wód gruntowych). Tereny te mogą w ograniczonym zakresie być wykorzystywane dla funkcji rekreacyjnych, realizacji zbiorników wodnych.

Gmina Kłomnice cechuje się małym udziałem powierzchniowym terenów leśnych. Istniejące tereny leśne powinny być chronione przed przeznaczeniem na inne cele (z dopuszczeniem możliwości lokalizacji w niezbędnym zakresie dróg lub uzbrojenia).

Ze względu na wartości przyrodnicze – należy chronić przed zmianą sposobu użytkowania tereny podmokłych łąk oraz obszary występowania gleb pochodzenia organicznego.

W granicach gminy Kłomnice do zasobów środowiska wymagających ochrony należą wody – powierzchniowe oraz podziemne.

Szczególnie istotne znaczenie dla ochrony stanu wód (lub poprawy ich stanu) ma prowadzenie w sposób prawidłowy gospodarki wodno – ściekowej. Rola Studium w tych działaniach ma niewielkie znaczenie, jednak kwestia ta musi być brana pod uwagę w zakresie funkcji, wskaźników urbanistycznych, przyjętych zasad zabudowy terenów przeznaczonych lub dopuszczonych do zabudowy.

8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM, W TYM OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Jak wynika z przeprowadzonych analiz, podstawowym problemem występującym w granicach gminy Kłomnice jest kwestia zabezpieczenia wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem. Istotne znaczenie (tak jak dla terenu całej Polski), ma kwestia ochrony czystości powietrza, konieczność znacznego zwiększenia retencji wód oraz dostosowanie się do zmian klimatycznych.

Ograniczeniem w możliwości zagospodarowania terenów jest występowanie na znacznym obszarze gminy Kłomnice zagrożeń powodziowych. Lokalne ograniczenia związane są z położeniem terenów w sąsiedztwie linii kolejowej, drogi krajowej oraz napowietrznych linii wysokiego napięcia.

W granicach gminy Kłomnice nie występują obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody, nie występują znaczące ograniczenia związane z ochroną krajobrazu lub zabytków.

Do cennych elementów środowiska, wymagających ochrony, należy zaliczyć występowanie:

- lasów oraz łąk w otoczeniu: naturalnych cieków wodnych, starorzeczy, zbiorników wodnych, torfowisk, obniżeń dolinkowych – miejsc potencjalnego miejsca występowania cennych siedlisk przyrodniczych i bytowania zwierząt, terenów o dużej bioróżnorodności i dużej retencji,
- korytarzy ekologicznych, w tym obszarów newralgicznych w granicach terenów zabudowanych miejscowości Garnek i Karczewice (brak możliwości renaturalizacji lub udrożnienia tych terenów),
- unikatowych labiryntowych krajobrazów meandrującej doliny rzeki Warty (krajobraz priorytetowy).

Korzystne jest, że tereny wymagające ochrony ze względu na swe wartości środowiskowe i przyrodnicze położone w granicach gminy Kłomnice w znaczącym stopniu są chronione przez przepisy odrębne – ustawę o lasach, ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz przez ustawę prawo wodne.

Dla doliny Warty – nie wprowadzono do tej pory ochrony na podstawie przepisów o ochronie przyrody, jako krajobrazu priorytetowego – obszar ten jest chroniony jako obszar zagrożony powodzią.

Niniejsza zmiana Studium w stosunku do dotychczas obowiązującego w granicach gminy Studium, dokonane od 2000 r. zmiany dotyczące przeznaczenia, zagospodarowania i zabudowy terenów. W sporządzony projekcie w stosunku do dotychczasowego stanu faktycznego i prawnego poszerzono tereny mieszkaniowe – w celu umożliwienia lokalizacji zabudowy w głębi działek. Na rysunku Studium wyznaczono nowe tereny ofertowe dla lokalizacji zabudowy i zagospodarowania terenu o różnorodnych funkcjach (za wyjątkiem zabudowy mieszkaniowej) oraz wyznaczono tereny zabudowy rekreacyjnej lub agroturystycznej. W sporządzonym projekcie, ze względu na kompleksowy charakter zmiany Studium, tereny te nie wyznaczają konkretnej lokalizacji inwestycji przewidzianej do realizacji w najbliższym okresie, a jedynie określają granice obszarów, na których może powstać potencjalnie zabudowa o innych funkcjach jak mieszkaniowa - zabudowa ta będzie powstawać stopniowo i lokalnie.

W planie miejscowym z 2016r. do zabudowy mieszkaniowej przeznaczono obszary nieuzbrojone, dla których gmina nie przewiduje szybkiej budowy kanalizacji. W projekcie zmiany Studium dokonano podziału terenów mieszkaniowych: na tereny: uzbrojone, przewidywane do uzbrojenia, stanowiące rezerwę oraz tereny zabudowy rozproszonej, przewidywane do uzbrojenia indywidualnego. Istotne jest dostosowanie wskaźników urbanistycznych do istniejącego i planowanego uzbrojenia oraz rodzaju zabudowy, w szczególności w zakresie wymaganej powierzchni biologicznie czynnej oraz wymaganej minimalnej powierzchni działek budowlanych. Głównym celem tych ustaleń jest maksymalna ochrona wód przed zanieczyszczeniami, zwiększenie retencji, dostosowanie się do zmian klimatycznych.

9. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Niniejsza zmiana Studium uwzględnia istniejącą zabudowę i dokonane zmiany w zagospodarowaniu terenów a także ustalenia obowiązującego planu miejscowego z 2016r.

W zmianie Studium zachowano dotychczasowe przeznaczenie lub użytkowanie terenów najcenniejszych przyrodniczo, o stosunkowo dużym zróżnicowaniu środowiskowym - terenów leśnych oraz terenów podmokłych łąk, w tym położonych na glebach pochodzenia organicznego.

W sporządzony projekcie w stosunku do dotychczasowego stanu faktycznego i prawnego:

- wyznaczono nowe tereny ofertowe dla lokalizacji zabudowy i zagospodarowania terenu o różnorodnych funkcjach (za wyjątkiem zabudowy mieszkaniowej),
- poszerzono tereny mieszkaniowe – w celu umożliwienia lokalizacji zabudowy w głębi działek,
- wyznaczono tereny zabudowy rekreacyjnej lub agroturystycznej.

Tereny wyznaczone do zabudowy obejmują tereny przekształcone - rolnicze lub zabudowane.

W niniejszej prognozie analizując i oceniając przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko, oceniono wpływ spowodowany przez zmiany wprowadzone niniejszym projektem, z uwzględnieniem funkcji, powierzchni i położenie terenów oraz ograniczeń wprowadzonych do projektu zmiany Studium, w tym ustaleń wykluczających możliwość lokalizacji szeregu przedsięwzięć uciążliwych dla środowiska i dla otoczenia a także ustalenia stanowiące wytyczne do planów, które będą sporządzane na podstawie zmiany Studium.

W granicach terenów wyznaczonych do zabudowy w niniejszym projekcie i w ich sąsiedztwie nie występują obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody, w tym obszary NATURA 2000.

Zakres ustaleń w projekcie zmiany Studium daje podstaw do obaw aby:

- oddziaływanie na środowisko spowodowane w wyniku realizacji tych ustaleń mogło mieć jakikolwiek wpływ na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000, a także na ich integralność,
- realizacja tych ustaleń mogła spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko,
- realizacja tych ustaleń miała negatywny wpływ na dotychczasową możliwość migracji zwierząt i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

W wyniku realizacji ustaleń zawartych w zmianie Studium należy się liczyć z możliwością realizacji przedsięwzięć znacząco lub potencjalnie oddziaływać na środowisko, w szczególności w zakresie lokalizacji zabudowy produkcyjnej, usługowej lub nowej infrastruktury i dróg.

Realizacja tych inwestycji będzie możliwa w przypadku, gdy przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia wykaże brak niekorzystnego wpływu na środowisko i zdrowie ludzi (decyzje te zostaną podjęte na etapie przygotowania inwestycji do realizacji).

W ustaleniach Studium zawarto szereg ustaleń mających wykluczyć konflikty przestrzenne w przypadku lokalizacji tego rodzaju inwestycji – w tym poprzez wykluczenie możliwości lokalizacji na jednym terenie zabudowy o konfliktowych funkcjach a także poprzez obowiązek wprowadzenia do planów miejscowych ograniczeń dla zabudowy mogącej powodować uciążliwości, w dostosowaniu do funkcji i sposobu zagospodarowania zabudowy na terenach przylegających - w szczególności poprzez przeznaczenie terenu dla ściśle określonej działalności (lub poprzez wprowadzenie zakazów dla lokalizacji działalności określonego rodzaju), z wprowadzeniem regulacji dotyczącej skali, gabarytów i usytuowania zabudowy oraz określenie wymagań dot. ogrodzeń i zieleni izolacyjnej.

Wyznaczenie w zmianie Studium terenów dla lokalizacji: nowej zabudowy (produkcyjnej, usługowej, mieszkaniowej, zagrodowej, związanej z produkcją rolniczą, rekreacyjnej) i dróg gminnych - może potencjalnie wiązać się z powstaniem emisji zanieczyszczeń, wynikających z realizacji i eksploatacji inwestycji oraz zwiększenia ruchu komunikacyjnego, w tym szczególnie może powodować:

- 1) powstawanie ścieków; generalnie ścieki będą zaliczone do komunalnych lub do przemysłowych; wody odprowadzane z projektowanych dróg (ze względu na ich klasę) nie są zaliczane do ścieków; skala oddziaływania jest uzależniona od sposobu gromadzenia, odprowadzenia i oczyszczenia ścieków oraz od sposobu postępowania z wodami opadowymi z powierzchni zanieczyszczonych (ich ujęcia i wstępnego podczyszczenia do poziomu określonego w przepisach odrębnych); sposób postępowania ze ściekami jest regulowany przez przepisy odrębne, w sposób chroniący środowisko (w tym przez przepisy z zakresu prawa wodnego a także przepisy regulujące obowiązki samorządów, przedsiębiorców i właścicieli nieruchomości w zakresie postępowania ze ściekami, w tym ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków);

biorąc pod uwagę zakres zmian, przy przestrzeganiu ustaleń zawartych w Studium oraz przepisów regulujących sposób postępowania ze ściekami, oddziaływanie to może być nieznaczne i nie spowoduje znaczących zmian w stosunku do stanu istniejącego.

- 2) wytwarzanie odpadów; generalnie odpady z terenów przeznaczonych do zabudowy będą zaliczone do grupy odpadów komunalnych; należy liczyć się z możliwością powstania odpadów z pozostałych grup, w tym odpadów: remontowo-budowlanych, medycznych, z rolnictwa, powstających w procesach produkcyjnych lub przetwórczych (w ograniczonym zakresie); należy liczyć się z możliwością powstania odpadów z grupy niebezpiecznych w ograniczonym zakresie; skala oddziaływania uzależniona jest od zasad prowadzenia gospodarki odpadami na terenie gminy (odpowiedniej zbiórki i segregacji odpadów), od rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej – w szczególności od rodzaju prowadzonej działalności produkcyjnej i usługowej (kategorii i ilości wytwarzanych odpadów) oraz od właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi (selektywna zbiórka i wywóz przez wyspecjalizowane firmy); sposób postępowania z odpadami jest regulowany przez przepisy odrębne, w sposób chroniący środowisko (w zakresie ustaw: o odpadach i o utrzymaniu czystości i porządku w gminach);

biorąc pod uwagę zakres zmian, przy przestrzeganiu przepisów regulujących sposób postępowania z odpadami, oddziaływanie to może być nieznaczne i nie spowoduje znaczących zmian w stosunku do stanu istniejącego;

- 3) emisję pyłów i gazów do powietrza wynikającą z ogrzewania budynków w granicach terenów przeznaczonych do zabudowy (funkcjonowania kotłowni) i z prowadzonej działalności gospodarczej; skala oddziaływania uzależniona jest od rodzaju stosowanego paliwa, ilości spalanego paliwa (zależność od parametrów energetycznych budynków i uwarunkowań klimatycznych), jakości urządzeń grzewczych oraz rodzaju działalności gospodarczej i stosowanych technologii; skala oddziaływania zależna jest również od koncentracji zabudowy i przewietrzania (problem niskiej emisji występuje zazwyczaj w zwartej zabudowie, z przewagą zabudowy w złym stanie technicznym); zagadnienia dot. ochrony powietrza są regulowane szczegółowo przez prawo ochrony środowiska;

biorąc pod uwagę położenie terenów oraz zakres zmian, skala oddziaływania w tym zakresie nie powinna przekroczyć wielkości dopuszczalnych przepisami odrębnymi;

- 4) emitowaniem hałasu i wibracji związanych z: realizacją inwestycji, z prowadzoną działalnością gospodarczą, funkcjonowaniem obiektów rekreacyjno-sportowych oraz z ruchem pojazdów i maszyn; skala oddziaływania uzależniona jest m.in. od sposobu realizacji inwestycji i prowadzenia działalności (stosowania odpowiednich zabezpieczeń ogrodzeń i zieleni izolacyjnej oraz prowadzenia działalności w pomieszczeniach zamkniętych), od natężenia ruchu komunikacyjnego, od jakości pojazdów i dróg; podstawowe znaczenie dla zmniejszenia hałasu ma przestrzeganie przepisów określających dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, z uwzględnieniem rodzaju zabudowy i pory dnia;
biorąc pod uwagę zakres zmian, skala oddziaływania w tym zakresie może być nieznaczna, nie przekraczająca wielkości dopuszczalnych przepisami odrębnymi;
- 5) zajęciem terenu pod inwestycje – mogących powodować: naruszenie pokrywy glebowej, przekształcenie naturalnej rzeźby terenu; realizacja zabudowy wiąże się z przekształceniem części terenów biologicznie czynnych w sposób nieodwracalny; skala przekształceń uzależniona jest od faktycznego zakresu inwestycji, i może być regulowana poprzez określenie w planach miejscowych wskaźników zagospodarowania działek (maksymalnej powierzchni działek dopuszczonych do zabudowy i minimalnej powierzchni biologicznie czynnej); istotne w tym zakresie jest prawidłowe postępowanie z humusem; dla ograniczenia skutków istotne jest wprowadzenie odpowiednich ustaleń do planów miejscowych i kontrola terenu inwestycji;
biorąc pod uwagę zakres zmian i funkcje terenów dopuszczone w zmianie Studium, przy wprowadzeniu właściwych ustaleń i wskaźników w planach miejscowych i ich przestrzeganiu przy realizacji inwestycji, skala oddziaływania w tym zakresie powinna być nieznaczna.

Sporządzony projekt zmiany Studium nie stanowi podstawy do realizacji inwestycji lub do zmiany zagospodarowania terenu. W aktualnym stanie prawnym, znacząca większość obszaru gminy Kłomnice objęta jest obowiązującym planem miejscowym - stanowiącym podstawę do uzyskiwania pozwoleń na budowę i do realizacji inwestycji. Gmina nie przewiduje potrzeby lub możliwości sporządzenia nowych planów obejmujących cały obszar gminy - przewiduje się sporządzanie planów o charakterze punktowym, dla niewielkich obszarów, pod potrzeby konkretnych inwestycji. Podstawowym problemem gminy Kłomnice jest zbyt mała aktywność gospodarcza i zbyt mała liczba osób pracujących. Stąd też w sporządzonym projekcie wyznaczono w granicach poszczególnych miejscowości, na stosunkowo dużych obszarach, tereny na których potencjalnie mogłyby powstać zabudowa stanowiąca miejsce pracy - z założeniem, że tego rodzaju obiekty będą powstawały w sposób charakterystyczny dla obszarów wiejskich, jako zabudowa rozproszona - nie przewiduje się, że nowo wyznaczone tereny inwestycyjne będą stanowiły zabudowę zwartą lub będzie to duża ilość obiektów.

Sporządzony projekt zmiany Studium, uwzględniając dokonane przesądzenia zawarte w obowiązującym planie miejscowym z 2016r., określa długoterminową politykę przestrzenną gminy. W projekcie wprowadzono elastyczne zapisy, uwzględniając występujące uwarunkowania, co pozwala na możliwość dopasowania ustaleń sporządzanych w przyszłości planów miejscowych do potrzeb związanych z zabudową lub inną zmianą zagospodarowania terenu. Wprowadzone w projekcie ustalenia mają charakter regulacyjny, określają w sposób szczegółowy wytyczne do sporządzanych planów, określając dopuszczalne funkcje oraz granice wskaźników dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenu.

Przy przestrzeganiu przepisów z zakresu ochrony środowiska i odpowiednich zapisach planów miejscowych (zgodnie z ustaleniami Studium) występujące oddziaływania będą nieznaczne i będą się mieściły w granicach dopuszczonych przepisami odrębnymi wielkościach.

Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań zanieczyszczeniami na elementy środowiska wynikających z ustaleń projektu zmiany Studium:

	elementy środowiska	czas, zasięg i skala oddziaływania
emisja zanieczyszczeń		
mieszkalnictwo	powietrze	stałe, długoterminowe, bezpośrednie, nieznaczne lub znaczne
produkcja, usługi		stałe, długoterminowe, bezpośrednie, nieznaczne lub znaczne
rekreacja		chwilowe, krótkoterminowe, bezpośrednie, nieznaczne
ruch komunikacyjny rolnictwo		chwilowe, krótkoterminowe, bezpośrednie, nieznaczne lub znaczne
odprowadzanie ścieków		
mieszkalnictwo	powierzchnia ziemi wody powierzchniowe wody podziemne	stałe, długoterminowe, pośrednie, nieznaczne
rekreacja		chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie, nieznaczne
produkcja, usługi		stałe, długoterminowe, bezpośrednie lub pośrednie, nieznaczne
ruch komunikacyjny		chwilowe, krótkoterminowe, bezpośrednie, znikome
rolnictwo		chwilowe, krótkoterminowe, bezpośrednie, nieznaczne
wytwarzanie odpadów		
mieszkalnictwo	powierzchnia ziemi	stałe, długoterminowe, pośrednie, nieznaczne
rekreacja		chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie, znikome
produkcja, usługi		stałe, długoterminowe, pośrednie, nieznaczne
ruch komunikacyjny, rolnictwo		— brak oddziaływania
emisja hałasu		
mieszkalnictwo, rekreacja	ludzie	chwilowe, krótkoterminowe, bezpośrednie, nieznaczne
produkcja, usługi		stałe, długoterminowe, bezpośrednie, nieznaczne
ruch komunikacyjny, rolnictwo		chwilowe, krótkoterminowe, bezpośrednie, nieznaczne lub znaczne
realizacja inwestycji		
mieszkalnictwo	ludzie	— brak oddziaływania
rekreacja		
produkcja, usługi	rośliny, zwierzęta krajobraz naturalny	stałe, długoterminowe, bezpośrednie, nieznaczne
ruch komunikacyjny rolnictwo	ludzie; rośliny, zwierzęta, krajobraz naturalny	— brak oddziaływania

Przeprowadzona powyżej analiza, ze względu na powierzchnię terenu opracowania a także charakter sporządzonego dokumentu, generalizuje w znaczącym stopniu ocenę przewidywanych oddziaływań zanieczyszczeniami na elementy środowiska wynikające z realizacji ustaleń projektu zmiany Studium.

Najistotniejsze jest, że to dopiero na etapie sporządzania planów miejscowych będzie następować konkretyzacja ustaleń odnoszących się do objętego planem obszaru - i to wtedy, będzie możliwe i celowe przeprowadzenie tych analiz i ocen w większym stopniu szczegółowości.

Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na elementy środowiska wynikających z ustaleń projektowanej zmiany Studium

	Elementy środowiska	Przewidywane skutki wpływu realizacji ustaleń projektowanej zmiany Studium
1	Różnorodność biologiczna	W zmianie Studium zachowano dotychczasowe przeznaczenie lub użytkowanie terenów o stosunkowo dużym zróżnicowaniu środowiskowym. Obszary przeznaczone do zabudowy obejmują tereny w niewielkim stopniu zróżnicowane biologicznie lub są to tereny przekształcone antropogenicznie. Ustalenia projektu zmiany Studium w tym zakresie są neutralne.
2	Zasoby naturalne	W zmianie Studium ujawniono udokumentowane złoża kopalin oraz granice zbiorników wód podziemnych. Ustalenia zmiany Studium uwzględniają ochronę występujących zasobów naturalnych. Ustalenia projektu zmiany Studium na ten element środowiska są neutralne.
3	Ludzie	Zmiana Studium adaptuje obszary zabudowane lub przeznaczone do zabudowy w granicach obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi; w zmianie Studium dopuszczono uzupełnienie tej zabudowy pod warunkiem uzyskania wyprzedzająco zgody, na zasadach określonych w przepisach Prawa wodnego. W projekcie zmiany Studium wprowadzono szereg ograniczeń dla możliwości lokalizacji inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na ludzi a także wprowadzono ustalenia mające na celu wyeliminowanie zabudowy stwarzającej uciążliwości w granicach terenów mieszkaniowych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Biorąc pod uwagę sposób rozmieszczenia terenów przeznaczonych do zabudowy, dopuszczone funkcje oraz ograniczenia – stwierdza się, że w tym zakresie ustalenia projektu zmiany Studium są neutralne.
4	Zwierzęta, rośliny	W granicach obszarów brak jest roślin lub ich siedlisk wymagających ochrony, w tym brak siedlisk hydrogenicznych. Oba obszary są położone w całości lub częściowo w granicach korytarzy ekologicznych. W projekcie zmiany Studium wprowadzono szereg istotnych regulacji mających na celu umożliwienie migracji zwierząt i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych (poprzez dokonane zróżnicowanie funkcji dopuszczonych na wydzielonych terenach, wprowadzone nakazy dotyczące sposobu kształtowania zieleni oraz dotyczące ogrodzeń). Ustalenia projektu zmiany Studium są w tym zakresie neutralne lub nieznacznie pozytywne.
5	Wody powierzchniowe i wglębne	W projekcie zmiany Studium wprowadzono szereg regulacji dotyczących uzbrojenia terenów, zróżnicowano dopuszczoną intensywność zabudowy i wielkość powierzchni terenu biologicznie czynnego, w dostosowaniu do funkcji terenów oraz istniejącego i planowanego uzbrojenia w.z. kanalizacji sanitarnej i deszczowej (wprowadzono zasadę dogęszczania zabudowy terenów uzbrojonych). Zakres wprowadzonych zmian w stosunku do obowiązującego przeznaczenia terenu nie ma negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i wglębne. Ustalenia projektu zmiany Studium są w tym zakresie są neutralne.

6	Powietrze	<p>Obszary przeznaczone do zabudowy cechują się stosunkowo dobrymi wskaźnikami jakości powietrza. W Studium wprowadzono ustalenia mające na celu ograniczenie lub wyeliminowanie możliwości emisji zanieczyszczeń do atmosfery.</p> <p>W projekcie zmiany Studium dopuszczono do zabudowy nowe tereny mieszkaniowe. Ograniczenie niekorzystnego wpływu na stan powietrza atmosferycznego lub kumulacji zanieczyszczeń powodowanych przez istniejącą i projektowaną zabudowę mieszkaniową uzależnione jest od działań innych niż dokumenty planistyczne gminy (organem posiadającym uprawnienia wprowadzania ograniczeń w zakresie ogrzewania i stosowanych paliw posiada sejmik województwa). Projektowane drogi służą dla ruchu lokalnego, nie spowodują pogorszenia stanu powietrza.</p> <p>Ustalenia projektu zmiany Studium są w tym zakresie neutralne.</p>
7	Powierzchnia ziemi	<p>Wykorzystania terenu dla inwestycji spowoduje wyłączenie części terenów z produkcji rolnej. Zmiany te będą miały w większości charakter nieodwracalny (na terenach przeznaczonych do zabudowy). Na ograniczenie negatywnego wpływu w tym zakresie podstawowe znaczenie będzie miało maksymalne zachowanie terenów dopuszczonych do zabudowy jako biologicznie czynnych, nie niszczenie przy realizacji inwestycji pokrywy glebowej (ochrona warstwy próchnicznej).</p> <p>Przy przestrzeganiu regulacji wprowadzonych do zmiany Studium mających na celu ochronę powierzchni ziemi, negatywne skutki realizacji inwestycji na powierzchnię ziemi będą dla środowiska nieznaczne.</p>
9	Krajobraz	<p>Obszary objęte zmianą Studium cechują się bardzo przeciętnymi walorami krajobrazowymi, w ich granicach nie występują cenne elementy krajobrazu kulturowego, nie są to obszary w szczególny sposób eksponowane, nie leżą na osiach widokowych, nie stanowią przedpola ekspozycji.</p> <p>Przy zachowaniu ograniczeń wysokości zabudowy i urządzeń wprowadzonych do projektu zmiany Studium oraz odpowiednie ukształtowanie terenów zieleni, realizacja inwestycji dopuszczonych zmianą Studium nie będzie miała negatywnego wpływu na krajobraz.</p>
10	Klimat	<p>Obszary dopuszczone do zabudowy nie mają znaczenia dla kształtowania klimatu. W zmianie Studium wprowadzono ustalenia mające na celu poprawę warunków klimatycznych (w zakresie zalesień, zadrzewień, zieleni i zwiększania retencji).</p> <p>Skala wprowadzonych zmian powoduje, że wpływ realizacji ustaleń zmiany Studium na klimat będzie neutralny.</p>
11	Zabytki	<p>W projekcie Studium zachowano dotychczasowe użytkowanie lub przeznaczenie terenów, na których zlokalizowane są obiekty lub obszary zabytkowe. Ustalenia projektu zmiany Studium w zakresie ochrony zabytków są neutralne.</p>
12	Dobra materialne	<p>W granicach obszarów przeznaczonych do zabudowy nie występują dobra materialne wymagające ochrony. Ustalenia projektu zmiany Studium w tym zakresie są neutralne.</p>

10. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM WYNIKAJĄCYM Z REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM

Przy przestrzeganiu przepisów z zakresu ochrony środowiska i ustaleń zawartych w projekcie zmiany Studium, wystąpienie znaczącego oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji dopuszczonych inwestycji może wystąpić jedynie w niektórych przypadkach, zakres tego oddziaływania może być nieznaczny, mieścić się w granicach dopuszczonych przepisami odrębnymi wielkościami. Nie przewiduje się kumulacji oddziaływań na środowisko powodowanych przez istniejącą i projektowaną zabudowę.

Biorąc pod uwagę dopuszczone funkcje dla poszczególnych terenów, ich położenie i powierzchnię a także zakres zmian w stosunku do obowiązujących dokumentów planistycznych (w stosunku do oddziaływań, z którymi należy się liczyć obecnie), należy stwierdzić, że oddziaływanie na środowisko wynikające z funkcjonowania dopuszczanej w zmianie Studium zabudowy generalnie będzie neutralne lub nieznacznie negatywne, nie powodujące znaczącego wpływu na środowisko. W zmianie Studium wyznaczono dużą ilość nowych terenów do zabudowy, ze świadomością, że jest to tylko potencjalna możliwość realizacji zabudowy (szansa dla lokalizacji nowych inwestycji będących miejscem pracy). Skala przekształceń będzie niewielka, będzie następować lokalnie, jako zabudowa rozproszona.

11. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM

		Tendencja do zmian przy braku realizacji projektowanej zmiany Studium
1	Stan i funkcjonowanie środowiska	Niezależnie od przyjęcia zmiany Studium będą następować zmiany w zagospodarowaniu terenów, wynikające z realizacji obowiązujących planów. Na stan i funkcjonowanie środowiska podstawowe znaczenie mają przepisy zawarte w ustawach odrębnych i ich przestrzeganie. Jak wynika z przeprowadzonych analiz, brak przyjęcia zmiany obowiązującego Studium będzie mieć skutki neutralne w stosunku do prognozowanych oddziaływań zanieczyszczeniami oraz skutki neutralne na elementy środowiska – za wyjątkiem nieznacznie negatywnego wpływu na zajęcie terenu pod inwestycje.
2	Zasoby środowiska	Obszar objęty zmianą Studium nie wyróżnia się ze względu na istniejące zasoby naturalne, krajobraz. Na rysunku zmiany Studium wyznaczono granice udokumentowanych złóż kopalin (zmiana Studium stanowi wypełnienie obowiązku ustawowego wprowadzonego art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze). Brak realizacji zmiany Studium będzie miało negatywne znaczenie dla ochrony istniejących zasobów naturalnych.
3	Odporność na degradację i zdolności do regeneracji	Środowisko gminy Kłomnice w znaczącej części zostało przekształcone; poddawane jest stałej presji wskutek działalności antropogenicznej. Czynnikiem oddziaływania na środowisko są źródła zanieczyszczeń powietrza (wysokie i niskie) - największy wpływ zanieczyszczenia powietrza dotyczy terenów leśnych, terenów zieleni oraz zbiorników wodnych. Najmniejszą odpornością cechują się drzewostany iglaste - sosnowe i modrzewiowe, największą odpornością drzewostany liściaste oraz tereny zieleni nieurządzonej. Na oddziaływanie związane z produkcją rolną (negatywne oddziaływanie wynikające ze stosowania nawozów sztucznych, gnojówki i obornika) narażone są wody powierzchniowe i podziemne oraz powierzchnia ziemi. Dokonane dotychczas zmiany są nieodwracalne, a istniejące zagospodarowanie i potrzeby inwestycyjne nie pozwalają na powrót do stanu naturalnego. Regeneracja środowiska jest możliwa w przypadku stopniowego ograniczania lub ustania zanieczyszczania obszarów wrażliwych, i następuje pod wpływem procesów naturalnych. Ze względu na lokalizację wprowadzonych zmian w zakresie terenów przeznaczonych od zabudowy, brak przyjęcia zmiany Studium będzie neutralne dla zachowania odporności środowiska na degradację i zdolności do regeneracji.

12. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Niniejsza zmiana Studium uwzględnia istniejącą zabudowę i dokonane zmiany w zagospodarowaniu terenów a także ustalenia obowiązującego planu miejscowego z 2016r.

W zmianie Studium zachowano dotychczasowe przeznaczenie lub użytkowanie terenów najcenniejszych przyrodniczo, o stosunkowo dużym zróżnicowaniu środowiskowym - terenów leśnych oraz terenów podmokłych łąk, w tym położonych na glebach pochodzenia organicznego.

Tereny wyznaczone do zabudowy obejmują tereny przekształcone - rolnicze i zabudowane; w granicach terenów wyznaczonych do zabudowy i w ich sąsiedztwie nie występują obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody, w tym obszary NATURA 2000. Zakres ustaleń w projekcie zmiany Studium daje podstaw do obaw aby:

- oddziaływanie na środowisko spowodowane w wyniku realizacji tych ustaleń mogło mieć jakikolwiek wpływ na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000, a także na ich integralność,
- realizacja tych ustaleń mogła spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko,
- realizacja tych ustaleń miała negatywny wpływ na dotychczasową możliwość migracji zwierząt i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

W ustaleniach projektu zmiany Studium w celu zapobiegania i ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem tej zmiany, wprowadzono szereg ustaleń mających na celu ochronę środowiska. Istotne dla zapobiegania i ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko mają wprowadzone w zmianie Studium szczegółowe ustalenia:

- a) określające dopuszczalny zakres przekształceń poszczególnych terenów,
- b) wykluczające możliwość lokalizacji na jednym terenie zabudowy o konfliktowych funkcjach a także nakazujące wprowadzenie do planów miejscowych ograniczeń dla zabudowy mogącej powodować uciążliwości dla środowiska lub otoczenia, w dostosowaniu do funkcji i sposobu zagospodarowania zabudowy na terenach przylegających - w szczególności poprzez przeznaczenie terenu dla ściśle określonej działalności (lub poprzez wprowadzenie zakazów dla lokalizacji działalności określonego rodzaju), z wprowadzeniem regulacji dotyczącej skali, gabarytów i usytuowania zabudowy oraz określenie wymagań dotyczących ogrodzeń i zieleni izolacyjnej,
- c) nakazujące dostosowanie wskaźników urbanistycznych do istniejącego i planowanego uzbrojenia oraz rodzaju zabudowy, w szczególności w zakresie wymaganej powierzchni biologicznie czynnej oraz wymaganej minimalnej powierzchni działek budowlanych,
- d) w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, które winny być wprowadzone w planach miejscowych sporządzonych w oparciu o zmianę Studium - dotyczące ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, lasów i terenów zieleni, korytarzy ekologicznych.

Ze względu na zakres wprowadzonych zmian w Studium, nie jest wymagane wprowadzenie odrębnych zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Podstawowym działaniem kompensacyjnym mającym na celu wyrównanie szkód wynikających z zajęcia gruntów pod inwestycje (w skali całej gminy), będzie prowadzenie równolegle obok realizacji inwestycji na terenach dopuszczonych do zabudowy, zadrzewianie lub zalesienia terenów nieprzydatnych do prowadzenia produkcji rolniczej.

13. PRZEDSTAWIENIE – Z UWZGLĘDNIENIEM CELÓW I GEOGRAFICZNEGO ZASIĘGU PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM ORAZ CELÓW I PRZEDMIOTU OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW - WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Tereny wyznaczone do zabudowy obejmują tereny przekształcone - rolnicze i zabudowane; w granicach terenów wyznaczonych do zabudowy i w ich sąsiedztwie nie występują obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody, w tym obszary NATURA 2000. Zakres ustaleń w projekcie zmiany Studium daje podstaw do obaw aby:

- oddziaływanie na środowisko spowodowane w wyniku realizacji tych ustaleń mogło mieć jakikolwiek wpływ na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000, a także na ich integralność,
- realizacja tych ustaleń mogła spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko,
- realizacja tych ustaleń miała negatywny wpływ na dotychczasową możliwość migracji zwierząt i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Sporządzony projekt zmiany Studium jest spójny z obowiązującym planem miejscowym z 2016r.. Przeprowadzona analiza wykazała, że proponowane zmiany generalnie są neutralne. W projektowanej zmianie Studium w sposób świadomy zaproponowano alternatywne możliwości zagospodarowania niektórych terenów (np terenów ofertowych, przebiegu obwodnicy drogowej) - z możliwością dokonania wyboru na etapie sporządzania planu miejscowego, w dostosowaniu do występujących potrzeb inwestycyjnych. Skala zmian znacząco ogranicza możliwość przedstawienia rozwiązań alternatywnych w inny sposób; miałyby one charakter formalny, nie mający faktycznie żadnego znaczenia dla ochrony środowiska. Analizując wprowadzone w projekcie zmiany Studium zapisy dotyczące ochrony środowiska, trudno wskazywać na inne, które przy uwzględnieniu celów sporządzonych zmian mogłyby sprzyjać w większym stopniu ochronie środowiska i mogły być ekonomicznie uzasadnione.

14. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUMGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Projekt zmiany Studium stanowi kontynuację dotychczasowych dokumentów planistycznych gminy. Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych w zmianie Studium nie oznacza szybkiego ich przekształcenia - jest to świadoma decyzja planistyczna umożliwiająca w sposób elastyczny wybór miejsca dla nowych inwestycji. Zmiana przeznaczenia poszczególnych terenów będzie realizowana w ciągu długiego okresu (ponad 20 lat). Biorąc pod uwagę zakres zmian i układ (własność) działek, jak i dotychczasowe uwarunkowania demograficzne, zmiany te mogą objąć tylko niewielką część nowych terenów wyznaczonych w Studium do zabudowy. Zgodnie z art.33 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt gminy dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, w celu dokonania oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych. Wyniki tej analizy są przedstawiane co najmniej raz w kadencji rady gminy (co najmniej raz na 4 lata). Biorąc pod uwagę zakładany długookresowy czas realizacji zmiany Studium, monitorowanie przez władze gminy jego skutków realizacji zgodnie z zasadami przyjętymi w przywołanym powyżej przepisie jest wystarczające. Przedmiotem takich analiz powinna być ocena bieżącego wykorzystania przestrzeni pod kątem przeznaczenia ustalonego w zmianie Studium, w tym: powierzchni terenów objętych planami miejscowymi sporządzonymi na podstawie zmiany Studium, wydanych pozwoleń na budowę, powierzchni ulegających przekształceniu/ zabudowie.

15. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Zakres zmian wprowadzonych w sporządzonym projekcie zmiany Studium nie daje żadnych podstaw do obaw, aby znaczące oddziaływania na środowisko spowodowane w wyniku jego realizacji mogło w jakikolwiek sposób powodować transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

16. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM ORAZ SPOSOBÓW, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS SPORZĄDZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Zakres zmian wprowadzonych w projekcie zmiany Studium w znacznym stopniu ogranicza jego znaczenie, ze względu na ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym cele ochrony środowiska. Przepisy prawa polskiego z zakresu ochrony środowiska na bieżąco implementują przepisy ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Niniejszy projekt zmiany Studium jest sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska; w trakcie prowadzonej procedury będzie przeprowadzone postępowanie związane ze sporządzeniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz będzie umożliwiony udział społeczeństwa w opracowaniu projektu zmiany Studium.

17. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Obszar gminy Kłomnice:

- nie wyróżnia się pod względem przyrodniczym, cechuje się małym zróżnicowaniem siedliskowym, ma niską powierzchnię terenów zalesionych; w środowisku dominują elementy o charakterze półnaturalnym; podstawowym bogactwem przyrodniczym są lasy oraz tereny łąk
 - nie jest objęty powierzchniovymi prawnymi formami ochrony przyrody
 - jest położony w regionie wodnym rzeki Warty; stan wód jest zróżnicowany - część cieków prowadzi wody dobrej jakości; stan części wód jest zagrożony nie osiągnięciem celów środowiskowych - ze względu nieuregulowaną gospodarkę wodno-ściekową, a w przypadku Warty również ze względu na przebieg rzeki na wcześniejszych odcinkach przez tereny zurbanizowane oraz występujące zaburzenia hydrologiczne przez obiekty ochrony przeciwpowodziowej,
 - jest położony w granicy JCWPd 99, o dobrym, niezagrożonym stanie ilościowym i chemicznym wód podziemnych; wody podziemne dla części ujęć zlokalizowanych na terenie gminy są zaliczane do III klasy czystości, ze względu na zanieczyszczenie związkami azotu (niekontrolowane odprowadzanie zanieczyszczeń do gruntu – komunalnych, związanych z hodowlą zwierząt i nawożeniem pól) oraz ze względu na budowę geologiczną podłoża (monoklinalnie ułożonych warstw, występującej łączności hydraulicznej poziomu czwartorzędowego z poziomem kredowym lub poziomem jurajskim, braku warstw izolujących między poziomami wodonośnymi),
 - jest położony w granicach GZWP 326 i 408 (bez ustanowionych obszarów ochronnych),
 - ma stosunkowo dobry stan powietrza i warunki klimatyczne,
 - cechuje się bardzo przeciętnymi walorami krajobrazowymi, jedynie odcinek doliny rzeki Warty, z unikatowym labiryntowym krajobrazem meandrującej doliny ma cechy krajobrazu priorytetowego,
 - ma niewielką ilość zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków, brak jest obiektów o szczególnej wartości kulturowej; występuje duża liczba zabytków archeologicznych,
- Szczególnej ochrony przed zanieczyszczeniami wymagają wody powierzchniowe i podziemne.

Podstawowym źródłem negatywnych oddziaływań na środowisko w skali całej gminy Kłomnice, mogącym stwarzać zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi są zjawiska powodziowe. W gminie występuje wysokie ryzyko powodziowe, ze względu na powierzchnię terenów zajętych przez wody powodziowe i prawdopodobieństwo długiego utrzymywania się wód powodziowych, przy stosunkowo bardzo niskiej głębokości wód powodziowych i małej szybkości przepływu wód; zjawiska powodziowe na tym obszarze nie mają gwałtownego przebiegu.

Do innych występujących negatywnych oddziaływań mogącym stwarzać zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi są: hałas (wzdłuż drogi krajowej i linii kolejowej oraz w sąsiedztwie zabudowy produkcyjnej i usługowej), promieniowanie elektromagnetyczne wzdłuż linii wysokiego napięcia oraz zanieczyszczenie powietrza na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej.

Analiza istniejącego stanu środowiska obszaru objętego zmianą Studium pozwala na stwierdzenie, że środowisko przyrodnicze sprzyja i nie ogranicza realizacji ustaleń projektowanych zmian.

Niniejsza zmiana Studium uwzględnia istniejącą zabudowę i dokonane zmiany w zagospodarowaniu terenów a także ustalenia obowiązującego planu miejscowego z 2016r.

W zmianie Studium zachowano dotychczasowe przeznaczenie lub użytkowanie terenów najcenniejszych przyrodniczo, o stosunkowo dużym zróżnicowaniu środowiskowym - terenów leśnych oraz terenów podmokłych łąk, w tym położonych na glebach pochodzenia organicznego.

W sporządzony projekcie w stosunku do dotychczasowego stanu faktycznego i prawnego:

- poszerzono tereny mieszkaniowe – w celu umożliwienia lokalizacji zabudowy w głębi działek,
- wyznaczono nowe tereny ofertowe dla lokalizacji zabudowy i zagospodarowania terenu o różnorodnych funkcjach (nie dopuszczonych do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej),
- wyznaczono tereny zabudowy rekreacyjnej lub agroturystycznej.

Tereny wyznaczone do zabudowy obejmują tereny przekształcone - rolnicze lub zabudowane, w granicach przeznaczonych do zabudowy nie występują cenne siedliska roślin i zwierząt.

W ustaleniach projektu zmiany Studium wykluczono możliwość lokalizacji na jednym terenie zabudowy o konfliktowych funkcjach, wprowadzono ograniczenia dla zabudowy mogącej powodować uciążliwości dla środowiska lub otoczenia, wprowadzono ustalenia mające na celu ochronę środowiska, dostosowano wskaźniki urbanistyczne do istniejącego i planowanego uzbrojenia.

W sporządzonym projekcie nie wyznaczono obszarów dla lokalizacji dodatkowych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, w szczególności terenów dla lokalizacji nowych elektrowni wiatrowych.

Przyjęte w projekcie rozwiązania przestrzenne dostosowują funkcje poszczególnych terenów do uwarunkowań ekofizjograficznych, umożliwią zrównoważony rozwój gminy, bez ingerencji w istniejące uwarunkowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, zapewniając bezpieczeństwo i zdrowie ludzi oraz zaspakajając potrzeby społeczne i efektywność prowadzonych inwestycji.

Jak wynika z analiz, zakres ustaleń w projekcie zmiany Studium daje podstaw do obaw aby:

- oddziaływanie na środowisko spowodowane w wyniku realizacji tych ustaleń mogło mieć jakikolwiek wpływ na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000, a także na ich integralność,
- realizacja tych ustaleń miała negatywny wpływ na zwierzęta, w tym ornitofaunę i chiropterofaunę lub ograniczała możliwość migracji zwierząt i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych,
- realizacja tych ustaleń miała negatywny wpływ na zdrowie i życie ludzi a także mogła się wiązać z kumulacją oddziaływań na środowisko powodowanych przez istniejącą i projektowaną zabudowę.

Analiza ustaleń sporządzonego projektu zmiany studium pozwala na stwierdzenie, że stosunku do obowiązujących w granicach gminy dokumentów planistycznych wprowadzone zmiany będą neutralne. Zaproponowany sposób zagospodarowania terenów objętych zmianą studium eliminuje możliwość kumulacji emisji mogących wystąpić po jego realizacji i emisji mogących wystąpić w związku z funkcjonowaniem zabudowy istniejącej i dopuszczonej na terenach sąsiadujących. Realizacja dopuszczonych w zmianie studium inwestycji nie będzie mieć też negatywnego wpływu na zdrowie osób zamieszkałych i pracujących na terenach sąsiadujących z obszarem objętym zmianą studium. Zmiana Studium nie stanowi podstawy do realizacji inwestycji lub do zmiany zagospodarowania terenu. Decydujące o wykluczeniu możliwości wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko będzie wprowadzenie odpowiednich ustaleń do planów miejscowych. Przy przestrzeganiu przepisów z zakresu ochrony środowiska i zasad zwartych w projekcie zmiany Studium, wystąpienie znaczącego oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji dopuszczonych inwestycji może wystąpić jedynie w niektórych przypadkach, zakres tego oddziaływania może być nieznaczny, mieścić się w granicach dopuszczonych przepisami odrębnymi wielkościach, nie powinien kumulować się z oddziaływaniem powodowanym przez istniejącą zabudowę. Projektowane zmiany - ze względu na ich skalę i położenie - nie będą miały żadnego znaczenia dla kształtowania klimatu.

18. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

Opracowanie wykonano na podstawie szczegółowej analizy materiałów kartograficznych, studialnych, planistycznych i wizji terenowych. Zgromadzono wszelkie dostępne dokumenty charakteryzujące poszczególne elementy środowiska dla terenów gminy, w tym szczególnie dotyczące terenów objętych projektem planu:

1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ - uchwała nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016r. (Dz.Urz. Woj.Śląskiego z 2016r. poz.4619)
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłomnice, uchwała nr 124/XVII/2000 Rady Gminy Kłomnice z dnia 28 września 2000r.
3. Lokalna Strategia Rozwoju Gminy Kłomnice na lata 2016 - 2022, uchwała nr 109.XXI.2016 Rady Gminy Kłomnice z dnia 25 lutego 2016r.
4. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w granicach gminy Kłomnice wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
5. Uproszczony plan urządzenia lasu
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016r. poz. 1967)
7. Warunki korzystania z wód regionu wodnego Warty, Rozporządzenie Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 3 kwietnia 2014r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2014r., poz. 1974)
8. Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji, uchwała nr IV/57/3/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 grudnia 2014r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2014r. poz. 6275)
9. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2018 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie, uchwała Nr V/15/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 listopada 2015r. (Dz.Urz. Województwa Śląskiego z 2015r. poz.5949)
10. Akty ustanawiające i chroniące formy ochrony przyrody w granicach gminy Kłomnice (park krajobrazowy, rezerwat przyrody, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, obszary Natura 2000)
11. Akty chroniące zabytki w granicach gminy Kłomnice - Zarządzenia 58/2016 Wójta Gminy Kłomnice w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Kłomnice, decyzje o wpisie obiektów do rejestru zabytków
12. Informacje i raporty o stanie środowiska dostępne na stronach internetowych poszczególnych organów i instytucji, w tym: Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie, Ministerstwa Ochrony Środowiska, Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach
13. Decyzje i opracowania związane z ochroną środowiska będące w zasobach archiwalnych gminy (w tym dotyczące: wyłączeń z produkcji rolnej, pozwoleń wodno-prawnych, opracowań hydrogeologicznych, ekofizjograficznych, prognoz i ocen oddziaływania na środowisko)
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz .U. z 2016r. poz. 1938)
15. Mapy zagrożenia powodziowego, przekazane do gminy Kłomnice, opracowane przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu
16. Ewidencja gruntów – mapy w skali 1:2000
17. Mapy glebowo-rolnicze, skala 1:5000
18. Mapa hydrograficzna, skala 1:50000 (Główny Geodeta Kraju 1999r)
19. Mapa sozologiczna, skala 1:50000 (Główny Geodeta Kraju 1997r)